

тызэкъотмэ — тылъэш!

Адыгэ 100-ти лет Голос адыга Макъ

1923-рэ ильесым
гъэтхапэм
къышегъэжъаъзу
къыдэкы

№ № 38 — 39 (22728)

2023-рэ ильес

Гъубдж

Гъэтхапэм и 7

ОСЭ Гъэнэфагъэ ииэп

6 +
тисайт

WWW.ADYGOICE.RU

тихъытыу нәкI убгъохэр

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъээст

Адыгейим и Лышъхъэ «Адыгэ макъэм» къифэгушIуагъ

Гъэзетэу «Адыгэ макъэр» къызыдэкырэп ильесим 100 хъугъэ. Республикэ тедзэгъу нахыжым иапэрэ номер 1923-рэ ильесым гъэтхапэм и 8-м къыдэкыгъ. Гъэзетым ыцэ пчъагъэрэ зэблахъугъ: «Адыгэ псэукI», «Гъупчъе-ут», «Колхоз быракъ» зыфилорэ цэхэр ащ илгъэх.

Хэгъэгу зэошхом ильехъан «Социалистическая Адыгеир» Советске Союзым игъэзетхэу заом фэгъехыгъэ къэбархэр бэу къызэрхъяхэрэм ашышыгъ. Нэмыххэм Адыгеир заштэм, гъэзетым иномерхэм ашыххэр къалэу Шъачэ къышыдэкыгъяхъ. Журналистибэмэ Хэгъэгу зэошхом ильехъан лыхъужынгъэшко зэрахъагъ, ахэм ацэхэр егъешшэрэп Адыгейим итарихъ къыххнахъагъ.

1991-рэ ильесым ишылэ мазэ гъэзетым апэдэдэ цэу илгъэх — «Адыгэ макъэм» къыфырагъэгъэзжыгъ.

Ильеси 100-м къыкъоцI гъэзетым илофышхъэм адигабзэм икъеухъумэнкэ бэ ашлагъэр. Ахэм яшъэрэиль шъхъаэл — адигабзэкэ тхыгъэ къэбар икъухэр цыфхэм алтыгъеэссыгъэнхэр хъалэлэу агъэцэхагъ.

«Адыгэ макъэм» сыйдигуу цыфхэм зэчийшхъэм юф щашшыгъ. Ныдэлхьыбзэмэрэ адигэ хабзэмэрэ зыщагъэлтэпIэрэ чыпIеу ар ренэу щытыгъ. Гъэзетым редакторэу, журналистэу юф щызышлагъэхэм ашыххэр нэүжым тхэкло, усекло, сурэтыш цэрило, общественнэ юфыши хъуягъ.

Гъэзетым илофышхъем, журналистикэм иветеранхъем, тедзэгъум икъидэгъэкын зыгорэущтэу епхыгъагъэхэм псауныгъэ пытэ ялэнэу, акычэ къыкъимычынэу, ятворчествэ зырагъэшшомбъунэу, шлоу щыIэр къадеххунэу сафэньло.

Адыгейим ицыиф цэрыххэм афэгъэхыгъэ очеркхэр, къэбар зэфэшхъяфхэр, литературнэ эссехэр, республикэм икултурнэ, испортинэ щыIэнэгъэ фэгъэхыгъэ тэхигъэхэм «Адыгэ макъэм» къиххэрэр адигэ пэпчэ игунэс орэххүү.

АР-м и Лышъхъэ
Къумпыйл Мурат

Ильеси 100-р гъунапкъэп

«Адыгэ макъ» — ыцэ къекы ыкупкI. ЛэшIэгъу псау хъугъэу сид фэдэ лъэхъэнэ зэблэкыгъохэм зэрифэшшуашэу къапхырыкыгъэу, республикэм инэпэепль, лъэпкыбзэм игъэфедэнкэ шэпхэ лъагхэм атет, сид фэдэ зэхъокыныгъэхэр тишиIэнэгъэ къиххэхъухъэхэм, ахэм задырегъаштэ тиғээст закъо.

Адыгейим къышыхаутыххэрэм «Адыгэ макъэр» афэмыдэ зыширэр адигабзэкэ а зыр къызэрэдэкырэр ары. Лъэпкыбзэр, культурэр къеуххумэх, тарихыр ашигъэгъупшэрэп, тичыгу, тикъэралыгъо, адигэ пстэоу дунаим щитэкъухъагъэм къащышырэм илотаку.

Лъэпкъ гъэзетыр къызыдэкырэр ильеси 100 зышиххурэ мээз 12-м «Адыгэ макъэм» итарихъ, аш щылахжэштыгъэхэм афэгъэхыгъэ къэбархэр, еджхэрэм яеплыххэр къыдэкыгъо зэфэшхъяфхэм къащитотыкыштих, къыхэтэтугъахъу щыIэри макIэп. Непэрэ мэфэкI къыдэкыгъор зэрэтыублэрэр джыре тимафхэм лъэпкъ гъэзетым илофшакI, аш щылахжэхэрэми нахь пэблагъэ шуяфэтшыщт.

Шъхъадж зыфаем диштэу

Ильесишээм зэкIэмки гъэзет номер 22728-рэ къыдэкыгъ, лъэхъэнэ зэфэшхъяфхэм ипчагъэу къыхаутыгъээр минипшым шлокIеу хууштыгъэ, ау джыре уахтэм мини 4350-м ехъу. Ау аш къикIырэп икъыдэгъэкын нахь псынкIе хуугъэу е нахь къаруу макI пыкляадэу. Зэхъокыгъэр лъэхъаныр ары. Джыжыгъэу цыфхэм интернетыр къаххъагъ, къэбарыр псынкIеу ѹкI нахь кIекIеу къызщаалекIхъэрэ уахт тызхэтэир. Мыщдэжым къыхгъэштыгъэн фое тигъэзети аш зэрэдэбакъорэр. Ар апэрэ нэкIубгъоми къышэлтэгъо — тисайт, тисоциальнэ хъытыухъем псынкIеу уарыхан зэрэпльэкыщт тамыгъэхэр аш къытхъа-

гъэх. Сыдэуштэу къэбарыр къыпIекIхъашти, лъэнхъорыгъазэу ѿмытэу, бгъу постэумки тиофышIэхэм ар къырагъахъэ — тхылыыпIэм тетэу есағъэхэм ѹкI зикIасэхэм апае — гъэзетым, интернет амалхэр нахь къыхэзыххэрэм — сайтым ѹкI социальнэ нэкIубгъохэм, Телеграм-каналхэм. Къыхгъэштын, лъэпкъ гъэзетыр тильэпкъэгъу закъохэр арэп зытельтытагъэр — адигабзэм даклоу урсыбзэки, тыркубзэки юф тэшэ. Аш амал къытеты адигэм идуний постэури хэтщэнэу, хъурэ-шIэрэм ѿдгъэзъозэнхъу. Тильэпкъэгъо нэмыххэм къэралыгъохэм ашыпсэуххэрэми анаэ лъэшэу къыттет, хэкум зэпхынгъэу дырээм, лъэпкъ лъэмийджым икIесэнхэм тэри зыкIе ташыц. Аш урмыгушон пльэкIыщтэп. (ИкIэх ю 6 — 7-рэ нэкIуб. арьт).

ЯмэфэкІкІэ афэгушIуагъ

Адыгейим ителевидение иоффшэн зыригъэжьагъэр ильэс 30 зыщыхъугъе мафэм, тигуасэ, Адыгэ Республиком и Лышхъеу Кумпил Мурат телерадиокомпанием щылагъ ыкли ащ щылажъехэрэм афэгушуагъ.

Лышхъем игъусагъэх Урысаем иоффшэнмкэ и Лышхъжеу, тхаклоу, общественном иоффшэнху Мэшбашэ Исхъякъ, Адыгэ Республиком и Лышхъе и Администрации я Кабинетрэ ялаще итуадзэу Къонэ Заур, Адыгэ Республиком лъэпкъи иоффхэмкэ, Іекыб къэралхэм ашыпсэурэ тильепкъэгъухэм адьрье зэпхынгъэхэмкэ ыкли къэбар жу гъем иамалхэмкэ и Комитет итхаматэ Шхъэлэхъо Аскэр.

Журналистхэм, режиссерхэм, операторхэм ыкли техническэ иоффшэнхэм закъытигъэзээ, республикем и Лышхъе телекъетын иххъоногъе ыклиуччэ, ишэнгъэхъе, ишпэлэсээ, ишэнгъэхъе зилахъ хэзышъихъэрэ пэпчъ иоффу зэшүүхъирэм мэхъана зэрийр къыхигъэшыгъ. Къэралыгъо телевизионнэ ыкли радиокъетын компаниен «Адыгейим» апэрэ Ишхъететэу иэгъе Клэрэш Аслынбеч ыкли телерадиокомпанием изэхэшэн зилахъ хэзышъихъэгъе пстэуми зерафэрээр Лышхъем къыуагъ.

«Шуукомандэ инэу 16пэлэсээ, ныгъе зыххэльм тиреспублике имызакоу, нэмькэ чылгээхэникъетынхэм щяплыхъ ыкли щядэху. Адыгэху нэмькэ къэралхэм ашыпсэухэрэмкэ ащ

мэхъанэшко и. Мафэ къэс иоффу жу гъуягъэцакірэм ишIуагъэкІэ цыфхэм гъэлсын иоффшэнмкэ, уихгээгу уфэшыпкъен зэрэфамкэ щысашуухэр, къэбар зэфешхъафхэр цыфхэм алышшо-гъээсихъ. Республиком уасэу къыфашырэм нахъ хэхъонымкэ ахэм мэхъэн гъэнэфагъ я. Адыгейим, ащ икъогуул пэпчъ хъуягъэ-шлагъэу къащыхъхэрэм, тичилгэгъухэм щыэнгъе гъогу гъашэгъонэу къацгүлэхэм цыфхэр ашышшо-гъээгъуаззх. ТапэкИи сышууфельяло шууигъэхъягъэхэм нахъ аххъонэу, цыфху къышшоплыхъэрэ нахъыбэ хуунхэу. Ащ пае шъори, шууитворческэ амалхэм нахъ ахажкугъэхъон, къэбарыр альгъээсигъэнмкэ шыкэ-амал гъашэгъонхэр къих-шъуухъин, технологиякхэр жу гъэфедэн, зигъо иоффынхэм ягуу шуушиин фае. Сэ сальенкъокІ шууипроектхэмкэ, къэшакло шууизфхэрэ иоффхэмкэ къыжүдэгъэштэшт, — къыуагъ Кумпил Мурат.

Телерадиокомпаниен «Адыгейим» ишащэ Жаклэмийко Вячеслав ыкли телевидением щылажъехэрэм къауагъ республикем и Лышхъе ренеу ынаа къызэрятетэм пае зэрэфэрэзхэр ыкли гухэлтэу ялхэм ар ашагъэгъозагъ. Къызэралыгъэмкэ, адьгабзэкэ къэлэцкылхэм апае къетынхэр зэхэшгээнхэр япроектыкхэм ашыщ. Ащ фэдэ ублаглэх мэхъанэу иэр Кумпил Мурат къыхигъэшыгъ ыкли зэхэгъэуцагъэхэм афэльяуагъ зэхъягъэхэм зэйлкэгъухэр зэхъягъэ хэлтэу проектий агээ-

цэкІенэу, цыфхэм ифэшшошэ уасэ ащ къыфашынэу. Мы зэлигэгъум хэлэжъэгъэ Мэшбашэ Исхъякъ къэзэрэгъо-гъэхэм къафиолтагь республикэ телевидением изэхэшэн фэгъэхъигъэ гупшысэр къызыщежъагъэм, ащ итгэцкІенкэ зэшүахыгъэхэм афэгъэхъигъэ.

«Адыгэ автоном хэкум илартийнэ пленумхэм ашыщ горэм а иоффыгъор къыщытэтигъягъ. Уахтэ зытешэм, телевидением изэхэшэн фежъягъэх. Ио хэльэп, ащ иоффыло къылыкыгъ, шольтырымрэ федеральнэ хэбзэ къулыкхэрэм бэ зэшүахыгъэр», — къыуагъ Мэшбашэ Исхъякъ.

Республикем и Лышхъе къызэрүа-гъэмкэ, телевидением изэхэшэн мэхъанэшко илар Адыгейим иххъоногъэхъ, цыфхэм къэбарыр икъоу ыкли игъом альгъээсигъэнмкэ. Кумпил Мурат телекомпанием иоффшэнхэм ялшьэрльхэр дэгьюу зэрагъэцакхэрэм пае зэрафэрэзхэр къыхигъэшыгъ, псаунгыгъэ пытэ, щылажъэштэшт ялхэм, творческэ гъэхъягъэхэм ашынхэр ашигыагъ.

Мынг дэжьым къэлгъэн фае: телерадиокомпаниен «Адыгейир» хэгъэгум имедиа-холдинг анахь иным — Урысые къэралыгъо телевизионнэ ыкли радиокъетын компанием икъутамэу щыт. Мафэ къэс къэралыгъо бзитлукэ къетынхэр, иоффыгъо зэфешхъафхэмкэ экспертихэр къыхигъэхэм зэхэгъэуцагъэхэм афэльяуагъ зэхъягъэхэм зэйлкэгъухэр зэхъягъэ хэлтэу проектий агээ-

Адыгейим и Лышхъеу Кумпил Мурат Ростов къэралыгъо экономическе университэтим ипрезидентэу Адам Альбековыи иоффшэнгъу зэйлкэгъу дыриагъ. Ашпээрэ гъэсэнгъэмрэ наука-мкэ аль-энхъякъокэ язэдэлжэжъэнгъэхъ ахэр тегущыагъэхъ, тапэкИи язэфышыгъэхъем нахъ хэхъоногъе зээршыщтымкэ пшьэ-рэхъяхъ агъэнэфагъэхъ.

Зэдэгүүштэйгүум хэлэжъагъ мын университэтим ипрофессорэе Владимир Джуха.

Зэйлкэгъум иублэхъум республикем и Лышхъе Адам Альбековыи Адыгейим къызэрэхъягъем пае зэрэфэрэзхэр къызэрэхъягъем тиреспубликэхъ хэгъэгум и Къыблэ иапшъэрэ еджэлпэ.

Гъэсэнгъэмкэ зэдэлжэжъэнгъ

Пэртхэм зыкэ ашыщымрэ ильээсбэ хууягъу азыфагу иль зэпхынгъэхъ къыхигъэшыгъэхъ.

«Ростов къэралыгъо экономическе университэтим Адыгейим иэкономикэ икъулыкъу пстэуми апае 16пэлэсэнгъе зыхээл специалистхэр бэу къыгъэхъязыгъэхъ: ахэр гъэлорышилакло, финансистыхъ, юристыхъ, къэлэгъаджэхъ, IT-лэнэнкъом иоф щызышшэхъэрэ, зеклоным ыкли нэмькхэм ялхыгъэ иоффшалхэхъ ашылажъэхъэрэ. Сэри а еджаплэр къэсүхъуагъ, арьш, непэрэ зэйлкэгъуур лэшшу сугуулэу щыт», — къыхигъэшыгъ Кумпил Мурат.

Ащ нэүжым республикэмрэ университэтим азыфагу иль зэдэлжэжъэнгъэм ильэнхъю къэнэфагъэхъ атегущыагъэхъ. Мынг къыхеубитэ Адыгейим иэкономикэ ифэнхъонигъэхъем атегъэпсихъягъэу студентхэр а университэтим щегъэджэгъэнхэрэхъ.

Аш даклоу республикэм иуниверситетхэмрэ Ростов къэралыгъо экономическе университэтим язэдэлжэжъэнгъе, наука-мкэ ыкли гъэсэнгъэмкэ иоффшэнхэм илэхъоногъэхъ, яхыхышо зэрэхашыгъэхъэр Кумпил Мурат къыхигъэшыгъ ыкли нэпээпль медалэу «Адыгэ Республикирэ зызэхагъэр ильэс 100 хууягъэ» зыфиорэр ахэм аритыгъ.

Джащ фэдэу Адыгейим и Лышхъеу Кумпил Мурат Пшызз къэралыгъо аграрнэ университэтим иректорэу Александр Трубилиним зэйлкэгъу дыриагъ. Республиком иэкономикэ зыфенхъю кадрэхэу 16пэлэсэнгъе ин зилхэх гъэхъязыгъэнхэмкэ, ашпээрэ гъэсэнгъэмрэ

«Адыгэ макъэм» имэфэкІкІэ къыфэгү-шо Хъопсэрыкъо Мурат — АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм иллыклоу УФ-м и Федеральнэ Зэйлкэ Федерациемкэ и Совет хэт:

«Цыф лъэпкъ пэпчъ иныдэльфыбзэ къыухумгъэнэм мэхъанэшко ил.

«Зыбээ зыуджэгъужырэм янэ еуджэгъужы» — мы гүшүэхэр эзир лъэпкъым итхаклоу Пэрэнхъю Мурат. А гүшүсэм къыпкырыкъизэ гъэзетэу «Адыгэ макъэр» ильэс 100 хууягъу ныдэльфыбзэм икъеухумэн, ихэгъэхъон иоф дешэл. Джащ фэдэу лъэпкъ тарихын къыриотыкъынмкэ, непэрэ мафэм ихъуягъ-шлагъэхэм афэгъэхъигъэ къэбархэр цыфхэм алжки-тэхъанымкэ гъэзетэй иофшэнхъо зэшүуягъ.

Лъэшэу сугу къео ильэс къэс сабийхэу адыгабзэкэ гүшүэхэрэр нахъ макъэ зэрэхъухэрэр. Ныжкыкъэхэр бзэм, хабзэм нахъ апэчыжъэ мэхъуух. Адыгабзэр зэрэмышшэрэм къыхэхэр гъэзетми еджэшшухэрэ.

Ныдэльфыбзэр — лъэпкъым игъундж. Адыгэ лъэпкъир лъыдгээхэлтэнэм, хабзэм тетэу сабийхэр тпунхэм, хахъо тфэхъуным апае тыбзэ къетыухумэнтэдэлжэжъэн фаеу сэлтэйтэ. А пшъерильхэм ягъэцкэнкэ гъэзетим ишо-гъэнхъо.

«Адыгэ макъэр» общественнэ-политическе гъэзетэу щыт, гъэсэнгъе-пүнгъэм изы пкъеу, адыгэбзэ къабзэм ишьсэшү. Республиком сыд фэдэрэ лъэнхъюкъ щихъурэ зэхъокъынгъэхэр: гъогухэм яшын, сымэджэхшэм, культурэм иунхэм ягъэхъякъын, еджаплэрэ якъызэхъуухын, лъэпкъ зэфешхъафхэр зэгурьюхэу зэрэзэдэлэхэрэм якъэгъэлэгъон — а зэлстэрэ гъэзет нэкүлбьюхэм къарэшы. Республиком ицыф пэрихэу спортымкэ, иофшэнхъомкэ, егъэджэнхъомкэ Адыгейир зыгъэлэхэрэм къатагушигъэ. «Адыгэ макъэм» журналистхэм тэзхэт уахтэм итарихъ атхы. Тигъэзет тырэгушо, нэмькэ къэбарлыгъэлэс амалхэм афэдэу, непэ щыэнгъэм къыздихыре зэхъокъынгъэхэм адэбакъозэ ыпэкэ лъэклюатэ. Адыгабзэкэ шольтырым къыщыхаутыре гъэзет закъоу къэнэжы. Лэшэгъу зынбжъ хууягъе гъэзетим имэфэккээсэ шыгъэшхэрэхэр гъэзетим къатагушигъэ. «Адыгэ макъэм» ижурналистхэм тэзхэт уахтэм итарихъ атхы. Тигъэзет тырэгушо, нэмькэ къэбарлыгъэлэс амалхэм афэдэу, непэ щыэнгъэм къыздихыре зэхъокъынгъэхэм якъэхъяутигъэхэрэм якъэгъэлэгъон — а зэлстэрэ гъэзет нэкүлбьюхэм къарэшы. Республиком ицыф пэрихэу спортымкэ, иофшэнхъомкэ, егъэджэнхъомкэ Адыгейир зыгъэлэхэрэм къатагушигъэ. «Адыгэ макъэм» ижурналистхэм тэзхэт уахтэм итарихъ атхы. Тигъэзет тырэгушо, нэмькэ къэбарлыгъэлэс амалхэм афэдэу, непэ щыэнгъэм къыздихыре зэхъокъынгъэхэм якъэхъяутигъэхэрэм якъэгъэлэгъон — а зэлстэрэ гъэзет нэкүлбьюхэм къарэшы. Республиком ицыф пэрихэу спортымкэ, иофшэнхъомкэ, егъэджэнхъомкэ Адыгейир зыгъэлэхэрэм къатагушигъэ. «Адыгэ макъэм» ижурналистхэм тэзхэт уахтэм итарихъ атхы. Тигъэзет тырэгушо, нэмькэ къэбарлыгъэлэс амалхэм афэдэу, непэ щыэнгъэм къыздихыре зэхъокъынгъэхэм якъэхъяутигъэхэрэм якъэгъэлэгъон — а зэлстэрэ гъэзет нэкүлбьюхэм къарэшы. Республиком ицыф пэрихэу спортымкэ, иофшэнхъомкэ, егъэджэнхъомкэ Адыгейир зыгъэлэхэрэм къатагушигъэ. «Адыгэ макъэм» ижурналистхэм тэзхэт уахтэм итарихъ атхы. Тигъэзет тырэгушо, нэмькэ къэбарлыгъэлэс амалхэм афэдэу, непэ щыэнгъэм къыздихыре зэхъокъынгъэхэм якъэхъяутигъэхэрэм якъэгъэлэгъон — а зэлстэрэ гъэзет нэкүлбьюхэм къарэшы. Республиком ицыф пэрихэу спортымкэ, иофшэнхъомкэ, егъэджэнхъомкэ Адыгейир зыгъэлэхэрэм къатагушигъэ. «Адыгэ макъэм» ижурналистхэм тэзхэт уахтэм итарихъ атхы. Тигъэзет тырэгушо, нэмькэ къэбарлыгъэлэс амалхэм афэдэу, непэ щыэнгъэм къыздихыре зэхъокъынгъэхэм якъэхъяутигъэхэрэм якъэгъэлэгъон — а зэлстэрэ гъэзет нэкүлбьюхэм къарэшы. Республиком ицыф пэрихэу спортымкэ, иофшэнхъомкэ, егъэджэнхъомкэ Адыгейир зыгъэлэхэрэм къатагушигъэ. «Адыгэ макъэм» ижурналистхэм тэзхэт уахтэм итарихъ атхы. Тигъэзет тырэгушо, нэмькэ къэбарлыгъэлэс амалхэм афэдэу, непэ щыэнгъэм къыздихыре зэхъокъынгъэхэм якъэхъяутигъэхэрэм якъэгъэлэгъон — а зэлстэрэ гъэзет нэкүлбьюхэм къарэшы. Республиком ицыф пэрихэу спортымкэ, иофшэнхъомкэ, егъэджэнхъомкэ Адыгейир зыгъэлэхэрэм къатагушигъэ. «Адыгэ макъэм» ижурналистхэм тэзхэт уахтэм итарихъ атхы. Тигъэзет тырэгушо, нэмькэ къэбарлыгъэлэс амалхэм афэдэу, непэ щыэнгъэм къыздихыре зэхъокъынгъэхэм якъэхъяутигъэхэрэм якъэгъэлэгъон — а зэлстэрэ гъэзет нэкүлбьюхэм къарэшы. Республиком ицыф пэрихэу спортымкэ, иофшэнхъомкэ, егъэджэнхъомкэ Адыгейир зыгъэлэхэрэм къатагушигъэ. «Адыгэ макъэм» ижурналистхэм тэзхэт уахтэм итарихъ атхы. Тигъэзет тырэгушо, нэмькэ къэбарлыгъэлэс амалхэм афэдэу, непэ щыэнгъэм къыздихыре зэхъокъынгъэхэм якъэхъяутигъэхэрэм якъэгъэлэгъон — а зэлстэрэ гъэзет нэкүлбьюхэм къарэшы. Республиком ицыф пэрихэу спортымкэ, иофшэнхъомкэ, егъэджэнхъомкэ Адыгейир зыгъэлэхэрэм къатагушигъэ. «Адыгэ макъэм» ижурналистхэм тэзхэт уахтэм итарихъ атхы. Тигъэзет тырэгушо, нэмькэ къэбарлыгъэлэс амалхэм афэдэу, непэ щыэнгъэм къыздихыре зэхъокъынгъэхэм якъэхъяутиг

Гээтхапэм и 8-р — бзыльфыгъэхэм я Дунэе маф

Тибзыльфыгъэ льаплэхэр!

Гээтхэ мэфэкл шагьом — бзыльфыгъэхэм я Дунэе маф фэш! гуфэбэнэгъэ хэльэу тышүүфэгушо!

Сыд фэдэрэ лъэххани бзыльфыгъэр щылэнэгъэм итамыгъэу щытыгь ыкы щыт. Дэхагъэр, гуклэгъур, шъэбагъэр, цыфыгъэр, акылыр, халалныгъэр ренэу ашт игүсэгъух.

Тибзыльфыгъэ лъаплэхэр, мы гээтхэ мэфэ дахэр ушхъягы дэгью щыт таизэршүүфэразэр, лъитэнэгъэшко къызэршүүфэшшыгээр джыри ээ къыхэдь-эшчийнмкэ. Бзыльфыгъэхэм яшуагъэкл щылэнэгъэр лъэкчүат, къэлэццыкүхэр, унагъор мыкылодыжыщ байнигъэу тилэх. Къышупблэгъ цыфхэм гушуа-

гъо, рэхъятыгъэ, гуэтыгъо къафэшьохы, тофыгъуа-къэхэм язашохын ахэр къыфэшьоэтих. Бзыльфыгъэм ыплэу цыкүхэм шээдэкыжыших атель къыткэхъухэхэрэм япүнкэ, республикэм, хэгъэгум къары-къоштымкэ.

Дунаим тыкытэзгэхъогъэ ныхэм, тызылгүгъэхэм, тызылжыгъэхэм, хэгъэгум игражданинэу таихъуным-кэ зи къызытимынагъэхэм, тызэхээшишкырэ ти-шъягъэсэхэм, тшихъухэм, тинэнжэхэм, шу тъэ-гүрэ тишишьэжъяхэм, зэкэ тидунаа къэзгэгъэх-раклэхэрэм ыкы нахьышу зышыхээрэм инэу таиз-рафэразэр мы мэфэкл мафэм къэтэло.

Зэкэми тышүүфэльто псауныгъэ пытэ, щылкэшү шууилэнэу! Шуусабыйхэр псауныгъэ пытэ яэу, юшыхэу къэтэджынхэу, ямурад дахэхэр къадэхуунхэу! Шу-

шууалъэгъоу, шунасынышюу бэрэ шуущылэнэу шу-фэтэло!

Адыгэ Республика и Лышхъэу, Урысые политическе партие «Единэ Россием» и Адыгэ шъольыр къутамэ и Секретарэу Къумпыйл Мурат

Адыгэ Республика и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир НАРОЖНЭР

АЩ ҮКЧУАЧІР — ИАКЫЛ

Вэрэкъо Хъалымэт Кострома дэт технологическе институтыр кыу-хыгъ, исэнхъяткээ экономист, Къэбэртэе-Бэлькъар Республика и къыдэгъэкыжын промышленностын ильэсисыре щылэжъагь, нэужым АР-м ипсэолъэш хызмэт тоф щишлагь, къэралытто тофшэним ильэс 24-рэ хэтыгъ.

2010-рэ ильэсисим щегъэжъагь 2018-м нэс АР-м экономикэмкэ иминистрэ игодзэ иэнатэр ыгъэцэктэгъ. Зигъэпсэ-фынэу зэтэссыжым, Адыгейм ибзыльфыгъэхэм я Союз итхаматэу агъэнэфагь. Ильэсиси хъугъэу пещэнгъэр ашт ды-зэрхээ. Бзыльфыгъэхэм ямэ-фэкл мафэ ипэйокл ѿу гушылэгъ туфхэхъуу.

— Мэфэклэу къэблагъэ-рэм ипэгъоклэу бзыль-фыгъэхэм непэ щылэнэгъэхэм чыллэу щиубыты-рэм урэгъэгупши. Ти-адыгэ бзыльфыгъэхэр сыд фэдэл лъэнэкъоха нахь къазэрхэцыхэрэр?

— Бзыльфыгъэхэр непэ зын-нэмисыгъэх щылэп. Политикэм хэтых, общественнэ тофыших, шъялэнгъэлэжых, егъэджаклох, цыфмэ ялзэх, щаклох, компютеры тидаа щагъэфедшъу. Блэктигъэ зэмманхэм ялтынгъэм, непэ цыф зэхэтикээ-зэфыщытикээ бзыльфыгъэхэм чыллэ шъхьял нахь щиубытыгъ, сэ сишишыкэ, егъэляягъэу. Шылкъэ, шъялэнгъэ зэфэш-хъафхэр зэригъэгъотынмкэ амалэу илэх хэхъуагь, сэнхэхьат

зэмьлэуужыгъохэр бзыльфыгъэхэм ёлэ къихъе хъугъэ, лъэнэкъо зэфэшхъафхэмкэ нахь зыкы-зэпкырихын ельэкы, гэхъэ-гъэшүхэри ешых. Бзыльфыгъэхэм бэ зэрищэчирэм къыхэкчү, тидаа щылэгъэр хъугъон щыт, узыгъэгумэхынэу маклэп къыздихырэр. Бэдэрэ шылкъэм тетэу гээпсигъ щылакл бзыльфыгъэхэм ёлэ шылэхэе илэ къыдильхъяльхэр унагъом, бынным ишыклагъэр ригъэкынум пае. Хульфыгъэхэм инахьыбэр тофынчэу къызэнэм, бзыльфыгъэхэм зэхэдэз ымышлэу шъялэнгъаклэхэр, сэнхэхъаткэхэр зэригъэгъотыхээ гъашлэх дэбэ-къуагь, ибын ылгүжынум лъыбэнгъ. Ашт къыхэкчү нахь лъэш, нахь нэутхэ хъугъэ. А тофхэм аплызыэ шъхъэгүсэр дэдэхын хъугъэ, ар имышкы-загъор бзыльфыгъэхэм ыгу къихъэм, ышлоши хъувьызэ. Унэгъуабэ зэтэчигь бзыльфыгъэхэм изакъоу бынныр фэлпүнэу зыщыгүгүжыжээ. Ау фэлпэн-гээхэн закъоклэ пүнүгъэр хъурэп. Тым ишынагъу, нэж-лужым ишыгъэ-шъэбагъ и унагъор фэнхыку. Лэлэж пчагъэхэр къэтэджыгъэх ным изакъоу ылгүжьэхэу, альэгъугъэр яшысэу. Джырэ уахтэм ти-хъульфыгъэхэр пэрил шъялжы-

гъенир, ячылпэ унагъом зы-кыящедгээтихын таидэлжэ-нир тишиэ илэу сэлъытэ. Хульфыгъэхэр чылэм къырагъэ-лыхыщими, лажъэм къырагъэ-лыхыщими егъашлэх бзыльфыгъэхэр ары ёлэ илгүгъэр. Тиадыгэ бзыльфыгъэхэм ар къызэрагу-рынорэм щеч хэлъеп.

— Союзым непэ бзыль-фыгъэхэм аналэ зэрэти-ригъэтиэр, тоф зэрэд-иэрэм къытфытегу-щылэнэ. Сыд фэдэ про-ектха зынж шуутхэр?

— Аужырэ ильэсисим Союзым тофыгъо зэрихъэхэрэр проект шылкъэм тетэу нахьыбэр егъэпс, къэралыгъо тофыгъэхэр грантхэмкэ къызфигъэфедэним пае. Проектхэу «Бзыльфыгъэр щылакл шум игъундж», «Унагъор пытэм, къэралыгъори пытэм» зыфиохэрэмкэ, унагъом исхэр зэпхыгъэнхэм, зэгүрүонхэм, зэдэлжүхынхэм фэгъэхыгъэх тренингхэр шъхъаф-шъхъафэу ныхэм, тыхэм, нысэхэм, гуаш-хэм, сабийхэм апае зэхэтш-гъэх. Спортивнэ ыкы интеллек-туальнэ зэнэхъоху къызфигъэфедэним пае. Проектхэу «Бзыльфыгъэр щылакл шум игъундж», «Унагъор пытэм, къэралыгъори пытэм» зыфиохэрэмкэ, унагъом исхэр зэпхыгъэнхэм, зэгүрүонхэм, зэдэлжүхынхэм фэгъэхыгъэх тренингхэр шъхъаф-шъхъафэу ныхэм, тыхэм, нысэхэм, гуаш-хэм, сабийхэм апае зэхэтш-гъэх. Спортивнэ ыкы интеллек-туальнэ зэнэхъоху къызфигъэфедэним пае. Проектхэу «Бзыльфыгъэр щылакл шум игъундж», «Унагъор пытэм, къэралыгъори пытэм» зыфиохэрэмкэ, унагъом исхэр зэпхыгъэнхэм, зэгүрүонхэм, зэдэлжүхынхэм фэгъэхыгъэх тренингхэр шъхъаф-шъхъафэу ныхэм, тыхэм, нысэхэм, гуаш-хэм, сабийхэм апае зэхэтш-гъэх. Спортивнэ ыкы интеллек-туальнэ зэнэхъоху къызфигъэфедэним пае. Проектхэу «Бзыльфыгъэр щылакл шум игъундж», «Унагъор пытэм, къэралыгъори пытэм» зыфиохэрэмкэ, унагъом исхэр зэпхыгъэнхэм, зэгүрүонхэм, зэдэлжүхынхэм фэгъэхыгъэх тренингхэр шъхъаф-шъхъафэу ныхэм, тыхэм, нысэхэм, гуаш-хэм, сабийхэм апае зэхэтш-гъэх. Спортивнэ ыкы интеллек-туальнэ зэнэхъоху къызфигъэфедэним пае. Проектхэу «Бзыльфыгъэр щылакл шум игъундж», «Унагъор пытэм, къэралыгъори пытэм» зыфиохэрэмкэ, унагъом исхэр зэпхыгъэнхэм, зэгүрүонхэм, зэдэлжүхынхэм фэгъэхыгъэх тренингхэр шъхъаф-шъхъафэу ныхэм, тыхэм, нысэхэм, гуаш-хэм, сабийхэм апае зэхэтш-гъэх. Спортивнэ ыкы интеллек-туальнэ зэнэхъоху къызфигъэфедэним пае. Проектхэу «Бзыльфыгъэр щылакл шум игъундж», «Унагъор пытэм, къэралыгъори пытэм» зыфиохэрэмкэ, унагъом исхэр зэпхыгъэнхэм, зэгүрүонхэм, зэдэлжүхынхэм фэгъэхыгъэх тренингхэр шъхъаф-шъхъафэу ныхэм, тыхэм, нысэхэм, гуаш-хэм, сабийхэм апае зэхэтш-гъэх. Спортивнэ ыкы интеллек-туальнэ зэнэхъоху къызфигъэфедэним пае. Проектхэу «Бзыльфыгъэр щылакл шум игъундж», «Унагъор пытэм, къэралыгъори пытэм» зыфиохэрэмкэ, унагъом исхэр зэпхыгъэнхэм, зэгүрүонхэм, зэдэлжүхынхэм фэгъэхыгъэх тренингхэр шъхъаф-шъхъафэу ныхэм, тыхэм, нысэхэм, гуаш-хэм, сабийхэм апае зэхэтш-гъэх. Спортивнэ ыкы интеллек-туальнэ зэнэхъоху къызфигъэфедэним пае. Проектхэу «Бзыльфыгъэр щылакл шум игъундж», «Унагъор пытэм, къэралыгъори пытэм» зыфиохэрэмкэ, унагъом исхэр зэпхыгъэнхэм, зэгүрүонхэм, зэдэлжүхынхэм фэгъэхыгъэх тренингхэр шъхъаф-шъхъафэу ныхэм, тыхэм, нысэхэм, гуаш-хэм, сабийхэм апае зэхэтш-гъэх. Спортивнэ ыкы интеллек-туальнэ зэнэхъоху къызфигъэфедэним пае. Проектхэу «Бзыльфыгъэр щылакл шум игъундж», «Унагъор пытэм, къэралыгъори пытэм» зыфиохэрэмкэ, унагъом исхэр зэпхыгъэнхэм, зэгүрүонхэм, зэдэлжүхынхэм фэгъэхыгъэх тренингхэр шъхъаф-шъхъафэу ныхэм, тыхэм, нысэхэм, гуаш-хэм, сабийхэм апае зэхэтш-гъэх. Спортивнэ ыкы интеллек-туальнэ зэнэхъоху къызфигъэфедэним пае. Проектхэу «Бзыльфыгъэр щылакл шум игъундж», «Унагъор пытэм, къэралыгъори пытэм» зыфиохэрэмкэ, унагъом исхэр зэпхыгъэнхэм, зэгүрүонхэм, зэдэлжүхынхэм фэгъэхыгъэх тренингхэр шъхъаф-шъхъафэу ныхэм, тыхэм, нысэхэм, гуаш-хэм, сабийхэм апае зэхэтш-гъэх. Спортивнэ ыкы интеллек-туальнэ зэнэхъоху къызфигъэфедэним пае. Проектхэу «Бзыльфыгъэр щылакл шум игъундж», «Унагъор пытэм, къэралыгъори пытэм» зыфиохэрэмкэ, унагъом исхэр зэпхыгъэнхэм, зэгүрүонхэм, зэдэлжүхынхэм фэгъэхыгъэх тренингхэр шъхъаф-шъхъафэу ныхэм, тыхэм, нысэхэм, гуаш-хэм, сабийхэм апае зэхэтш-гъэх. Спортивнэ ыкы интеллек-туальнэ зэнэхъоху къызфигъэфедэним пае. Проектхэу «Бзыльфыгъэр щылакл шум игъундж», «Унагъор пытэм, къэралыгъори пытэм» зыфиохэрэмкэ, унагъом исхэр зэпхыгъэнхэм, зэгүрүонхэм, зэдэлжүхынхэм фэгъэхыгъэх тренингхэр шъхъаф-шъхъафэу ныхэм, тыхэм, нысэхэм, гуаш-хэм, сабийхэм апае зэхэтш-гъэх. Спортивнэ ыкы интеллек-туальнэ зэнэхъоху къызфигъэфедэним пае. Проектхэу «Бзыльфыгъэр щылакл шум игъундж», «Унагъор пытэм, къэралыгъори пытэм» зыфиохэрэмкэ, унагъом исхэр зэпхыгъэнхэм, зэгүрүонхэм, зэдэлжүхынхэм фэгъэхыгъэх тренингхэр шъхъаф-шъхъафэу ныхэм, тыхэм, нысэхэм, гуаш-хэм, сабийхэм апае зэхэтш-гъэх. Спортивнэ ыкы интеллек-туальнэ зэнэхъоху къызфигъэфедэним пае. Проектхэу «Бзыльфыгъэр щылакл шум игъундж», «Унагъор пытэм, къэралыгъори пытэм» зыфиохэрэмкэ, унагъом исхэр зэпхыгъэнхэм, зэгүрүонхэм, зэдэлжүхынхэм фэгъэхыгъэх тренингхэр шъхъаф-шъхъафэу ныхэм, тыхэм, нысэхэм, гуаш-хэм, сабийхэм апае зэхэтш-гъэх. Спортивнэ ыкы интеллек-туальнэ зэнэхъоху къызфигъэфедэним пае. Проектхэу «Бзыльфыгъэр щылакл шум игъундж», «Унагъор пытэм, къэралыгъори пытэм» зыфиохэрэмкэ, унагъом исхэр зэпхыгъэнхэм, зэгүрүонхэм, зэдэлжүхынхэм фэгъэхыгъэх тренингхэр шъхъаф-шъхъафэу ныхэм, тыхэм, нысэхэм, гуаш-хэм, сабийхэм апае зэхэтш-гъэх. Спортивнэ ыкы интеллек-туальнэ зэнэхъоху къызфигъэфедэним пае. Проектхэу «Бзыльфыгъэр щылакл шум игъундж», «Унагъор пытэм, къэралыгъори пытэм» зыфиохэрэмкэ, унагъом исхэр зэпхыгъэнхэм, зэгүрүонхэм, зэдэлжүхынхэм фэгъэхыгъэх тренингхэр шъхъаф-шъхъафэу ныхэм, тыхэм, нысэхэм, гуаш-хэм, сабийхэм апае зэхэтш-гъэх. Спортивнэ ыкы интеллек-туальнэ зэнэхъоху къызфигъэфедэним пае. Проектхэу «Бзыльфыгъэр щылакл шум игъундж», «Унагъор пытэм, къэралыгъори пытэм» зыфиохэрэмкэ, унагъом исхэр зэпхыгъэнхэм, зэгүрүонхэм, зэдэлжүхынхэм фэгъэхыгъэх тренингхэр шъхъаф-шъхъафэу ныхэм, тыхэм, нысэхэм, гуаш-хэм, сабийхэм апае зэхэтш-гъэх. Спортивнэ ыкы интеллек-туальнэ зэнэхъоху къызфигъэфедэним пае. Проектхэу «Бзыльфыгъэр щылакл шум игъундж», «Унагъор пытэм, къэралыгъори пытэм» зыфиохэрэмкэ, унагъом исхэр зэпхыгъэнхэм, зэгүрүонхэм, зэдэлжүхынхэм фэгъэхыгъэх тренингхэр шъхъаф-шъхъафэу ныхэм, тыхэм, нысэхэм, гуаш-хэм, сабийхэм апае зэхэтш-гъэх. Спортивнэ ыкы интеллек-туальнэ зэнэхъоху къызфигъэфедэним пае. Проектхэу «Бзыльфыгъэр щылакл шум игъундж», «Унагъор пытэм, къэралыгъори пытэм» зыфиохэрэмкэ, унагъом исхэр зэпхыгъэнхэм, зэгүрүонхэм, зэдэлжүхынхэм фэгъэхыгъэх тр

ИЛЬЭС 30 ХҮҮГЭ

Телевидениер куп юфшэнэу щыт. Къэтынхэр гъешэгъонэу, узыпшищэу къагъэлъэгъоным пae корреспондентхэр, редакторхэр, операторхэр, режиссерхэр зэхэтэу япшээрьльхэр зэрэгъэцакэрэм мэхъанэшо и.

Телевизорыр хэдгъанэу къэбархэм тяплы хумэ къыдгурэо зезыщэрэм имызакью, зыкыныгъэ азыфагу ильэу къетынным нэбгырабэ зэрэдэлажъэрэр.

Адыгэ телерадиокомпаниеу «Адыгеир» Урысые Къэралыгъо телерадиокомпанием имедиа-холдинг ин икүтамэу щыт. Мафэ къэс къэтынхэр зыгъэхъазырырэ телевидением иофшэн 1993-рэ ильэсүм гъэтхамэ и 6-м ригъэжьагь. Апэрэ пащэу илгээр Къэрэцэ Аспланбэч. 2010-рэ ильэсүм къыщуублагъэу компанием

тэ игущыиэ тхъаматэм. — Адыгейим къэралыгъо гъэпсыкэ илэ зыхъугъэр ильэси 100 зэрэхъугъэм фэгъэхъыгъэу документальна фильмэ ин дгъэхъазырыгъ, ар бэмэ агу рихыгъ. Анахь проект гъешэгъонэу телевидениер зыдэлажъэхэрэм ащищ «Лапсэ», «Напэ» зыфилохъэрэр. Ащ тыкыышууцштэл, тапэки гухэль гъешэгъонхэр зыдэтыгъых. Анахьэу типроектхэмкэ шшэрылъэу тиээр адыгабзэкэ къэтынхэр дгъэхъазырынхэр ары. Адыгейим имызакью, ткъош Къэбертэе-Бэлькъар, Къэрэцэ-Щэрджэс Республикахэм, Шапсыгъэм ыкли тильэпкъэгъухуу йекъыбм ащищсэурэ цыиф гъешэгъонхэр проектим къыхэтэгъэлажъэх.

Мы мафэм ехъулэу телевидением

бзэктэ, тыркубзэктэ ыкли арапыбзэктэ ащ къехъэх. Анахь шхъалэр Адыгейим щыпсэухъэрэм имызакью, Къэбертэе-Бэлькъар ыкли Къэрэцэ-Щэрджэс Республикахэм, Шапсыгъэ, йекъыбм щыкъэбархэр зэритхэр ары. Ашкэ мурад шхъалэу ялэр йекъыбм ыкли Урысыем ащищсэурэ адыгэхэр зэщэлгээнхэр ары.

— Тимэфэктэ телевидением иофшишэхэм сафэгушло, творческэ гъэхъагъэу ыкли гупшысэу ялэхэм ахагъахуу, ахэр щызэнгъэм щыльагъэктэжын амал ялэу, къэтынхэм япльхэрэм ашгээшэгъонхэу сафэлтло, — **къыуагъ Вячеслав.**

Телевидением къыдэхъугъ АР-м изаслужене журналист йепэласэу Тэшүу Светланэ. Ильэс 30 хүүгъэу, телевиди-

гъохэм ащищсэухъэрэм ялэкью тарихъ фэгъэхъыгъ. Эфир къэтынным нэмыкэу ютуб каналимкэ ащ елтынхэ амал я. Сызыкэхъопсыхъэрэм ащищ сыхыт 24-рэ иоф зышэшт канал Адыгейим илэнры. Джаш фэдэу фондэу «Гухэлтым» ипроектэу «Напэ» зыфиорэм иоф дэсэшэ. Цыиф цэрылохуу адыгэ лъэпкынм къыхэхъыгъэхэм ар афэгъэхъыгъ.

Ильэс 25-рэ хүүгъэу телевидением иоф щешэ джидэдэм адыгабзэкэ къыдэкыре къэтынэу «Къэбархэм» яшфедректорэу Хацацэлэ Парисэ.

— Сызыфеджагъэри, сызыфэлажъэрэри адыгабзэр ары. Лъэпк гъэзетэу «Адыгэ макъэм» иоф зэрэшысшагъэм ишгээшо къызэрсэкыгъэр бэрэ си-иофшэгъхэм яслю къыхэй. «Къэбархэм» иоф щыпшэним пae непэ уздэшыагъэр псынкэу птхыжьышуун, ар занкэу эфириим фэгъэхъазырышун фае. Тхамафэм къыклоц эфир уахътэу сыхытитту тиээр, ар макэ (ау каналэу «Россия-1-м» тыкыышдэкышиш, шыкур). Ащ нэмыкэу тхамафэ къэс хэушхъафыгъэ репортажхэр тэгъэхъазырых. Ахэр анахьэу зыфгэхъыгъэхэр цыифхэр зыгъэгумэкыре иофхэр ары: къатыбэ хуурэ унхэм ягъэцкэжын, къоджэ псэупшэхэм яклонлэрэ гъогхэм яшын, гъэстиньхъэ шхъантлэм изэбгырышын, социальна псуяулахэм ягъэцкэжын, нэмыкхэри. Иофу дгэцакэрэм анахь шхъалэу къыхэгъэцы сшоигъюр тиньдэлжыбзэктэ тэзэрлажъэрэр ары. Аузыкэрах уахътэм тэзэшгүшүкыгъэ хуугээшэгъэ ишэу тиээр телевизионнэ йемэпсым анахь дэгъухэм ащищэу BRAM зыфаорэм фэдэ тиэ зэрэхъугъэр ары, «цифрэ» щапхэм ащ тытыргъэхъагь, техническэ амалыкэхэр къититыгъэх.

Тематикэ къыдэкыгъохэмкэ къулыкүм илацаа Къуижь Аминэт къызэриуагъэмкэ, «Къэбархэм» ильэсэйбэрэ иоф зэрэшишагъэм ишэн ыпсхыхагь. Зэкэмкэ мы къулыкүм нэбгыре 11-мэ иоф щашэ. Мэфитфим зэлжийлэвэч пчэдэж къэс такыкъ 30-кэ эфириим къехъэх.

— Бэшлэгээ тшырэ проект гъэшэгъонхэм джыри ахэддэхъуагь, — **къе-иуатэ Аминэт.** — Гушыиэм пae, проектэу «Зы хьиш» зыфиорэм игэхъазырын Гүукэлэ Сусанэ дэлажьэ. Адыгэм, чыналъэу тэзэшгүшүкыгъэ ятарих ащ къащырелотыкы. Музейм чээль пкыгъо гъэшэгъонхэр, сурэт техгэхъэхэр, зикъебар амьшэу къагъотыгъэ археологии пкыгъохэр проектим къыщгээльяа. Ащ нэмыкэу «Дахэ сидунай» зыфиорэ проектим Сусанэ иоф дешэ. Адыгейим иискусствэ, инеушире мафэ къэзэгъэпсышт пшынаохэм, шыкэлшынаохэм ар афэгъэхъыгъ. Джаш фэдэу ыпекэ щыгээгээ проекти «Азаныр» — «Динир. Хабзэр. Жабзэр» ылоу джы къыдэкы, нэмыкшэ шапхъэмэ артыга. Ащ быслынмэнхэр къыхэлэжъэштых. Адыгабзэм имафэ ипэгъохэр «Адыгабзэм идесэхэр» ылоу проектике тыублэшт, ар сэры зыгъэхъазырырэ. Адыгабзэм изыкъеэштыхын ар фэгъэхъыгъэшт. Ны-тихэм, сабыйхэм анахь тирядгъадээ тшоигъоу адьгабзэктэ къэтын гъэшэгъонхэр къэдэгъээштых.

— Республикахэм итарихъ, цыифхэм яшыиэкэ-псэуке щыгъэхъазырэхэр, лъэгаплэу тэзэшгүшүкыгъэхэрэм апае къеддэгъэхъэнхэр ары тишшэрэлтийр непэ, — **лье-гъэкыуатэ игущыиэ Аминэт.** — Ау пшээрэль ишэн зыфэддэуцжырээр адьгабзэм иухумэн, ихэгъэхъон, ильгээжъэлтэн. Тята пшээрэхэм тфаухъумэгъэ ныдэлэлфыбзэр тэ къытшыуунэу щитэп.

Телевидением имафэ тисэнхъатэгъхэм тафэлтэо псацингъэ ялэу, творческэ лъэгаплэу зыпаплэхъэрэм анэсихэу, аклычэ изэу проект, гукацэ гъэшэгъонхэр ашлэу лъэпкынм фэлэжъэнхэр!

КИАРЭ Фатим.

пэщэнгъэ дызэрхъэ Жакиэмымкэо Вячеслав.

Ильэс 30-м къыклоц мыш иоф щышишэхэрэм япчъагьэ фэдиплэйкэ нахье хуугъэ, ялэпэлсэнгъын хэхъуагь.

Къэтынхэр ыкли репортажхэр урысыбзэктэ ыкли адыгабзэкэ зэрэгъэхъазырхэрэм нэмыкэу радиоэфирим арапыбзэктэ ыкли тиркубзэктэ къехъэх, ащ ишүүгъэктэ тильэпкъэгъухуу йекъыбм щыпсэухъэрэм ятарих чыгу щыхъурагь щышишэхэрэм зашагъэгъозэн амал я.

— Интернетыр тишигъэхъазырэ къызыхэхъагъэм къызыуублагъэу телевидением тэлкү имэхъанэ къеихыгъ. Ныбжыкэхэм нахьыбэу интернетыр къызэфагъэфедэ хуугъэ. Арышь, телевидением уасэй илэр къетыгъэхъазырэхэм фэштэвреческэ проект гъэшэгъонхэр зэрэдгээпсэцтим тэлхэгъуулын фае, — **ело Жакиэмымкэо Вячеслав.**

Тхаматэм къызэриуагъэмкэ, телевидением икъетынхэр пштэмэ, «Къэбархэм» алерэ чыпэлэр Урысыем щиыгъ. Ащ къегъэлъягь чыпэлэ къэбархэм якъетын мэхъанэ зэрилэр.

— Арэу щитми, телевидениер ыпекэ лъэгъэкыуатэ, проект инхэм ягъэхъазырын тинэпльэгъу идгээжъирэп, — **лье-гъэкыуатэ**

нэбгыри 140-мэ иоф щашэ. Къэбархэм ягъюинкэ журналистым иофшо егъэцакэ, мээз пчагъэктэ зыгъэпсэфыгъо ямыиэу ахэм иоф ашигэе бэрэ къыхэхкы. Къэбархэм ягъюин журналистир епсхъэ, ар ишшигъэхъэ хэпчын умылтэхынэу нэшанш фэхъу. Нэүжим шэныгъэ ыкли йепэлсэнгъэхъуу ахэлтэйм елтгэгъэу телевидением иут журналистхэр лъагъэкыуатэу бэрэ къыхэхкы, хэбээ кулыкъуухэм иоф ашишэ. Ар щытхуука афэпплэгъунэу щыт.

— Гумэкыгъо шхъалэу мы мафэхэм тиээр адыгабзэкэ иоф зышэн зытэлжыгъэшт журналист ныбжыкэхэм тазэрэштэхкээрэри, — **ело Жакиэмымкэо Вячеслав.** — Арэущтэу тапэки тэлхэгъэлэхтэштэх, ильэс 15 — 20 горэклэ адыгабзэкэ къыдэкыре къэтынхэр зээзүүшэн зэрэгчмынэхэм къыхэхкэ щыдгъэзүүжынкэ щынагьо. Адыгэ къэралыгъо университетим ыгъэхъазырэе кадрэхэм ташгъуугы.

Вячеслав къызэриуагъэмкэ, адыгабзэм икъызэтигъээнэн фэлорышэшт каналэу «Джэрпэджэжэй» зыфиорэр телевидением ыгъэпсигъ. Адыгейим щыхъуурэм йекъыбм щыиэ тильэпкъэгъухэр щыгъэзэгъэнхэр фэштэвреческэ проектын тэлхэгъуулын фае, — **лье-гъэкыуатэ игущыиэ Светэ.**

нием иофшэн зыщиублагъэм щегъэжъагъэу ыгүү, ыпс итгэгъэу мыш щэлажьэ. Ятлонэрэ унэу фэхъууг. Адыгейим имызакью, ткъош Республикахэм, йекъыб къэралхэм Светланэ дэгью ащиэлжэшэ. Мы уахътэм адыгабзэкэ къыдэкыре тематическэ редакцием иотдел итхаматэу иоф ешэ.

— Ильэс 30-м къыклоц телевидением зэхъокынгъябэ фэхъууг. Зэтэгъэжъаклэхэм тхамафэм то, нэүжим плэ тэвээдэлжыгъэштэх. Етланэ эфириим тэвээдэлжыгъэ шхъалэу ашыгъ. Джашгыгъум охтэ дэгъууг, телевидение уилэним пae укызэрэдэхъэшт журналист нахьыбэн фае. «Си Адыгэй», «Джэныкыу» ылоу проект инхэр дгъэхъазырэгъэх, къэралыгъо мэхъан ялэу ахэм осэшу къафашыгъ, къэралыгъо фильмэм ифонд хэхъагъэхэр тиэх. Телевидением итхаматэу юшашэ, — **лье-гъэкыуатэ Светэ.**

— Мы уахътэм ехъулэу лъэпкъ ухумэн гукацэ зилэ фондэу «Гухэл» зыфиорэм ипроект инэу «Лапсэм». Иоф дэсэшэ, — **лье-гъэкыуатэ игущыиэ Светэ.** — Фондым итхаматэу Къуижь Юрэ титхаматэ зыкыифигъязи проектынкэ гухэлэу илэр къызыреом, зээзгъыгъэх. Ар тиреспубликэ ит чыла-

Ильэси 100-р

(Иклюх).

Адыгэм ымакъэ зыгъэIухэрэр

Гээзэтым непэ зэкіэмкіи нэбгырэ 43-рэ щелажьэ. Ахэр — журналистых, зэдээзжлаклох, пшъэдэкыжь зыхырыг секретарых, къатхырэм ихэутын зэшо-зыхыхэрэ, нэклубгъохэм язэхгэйзүүцон пыльхэр, ахэм яджэжхээрэр, сурэтхэр тезыхихэрэр, ахэр зээзыгтэлэшыхэрэр, нэклубгъохэм яджэжхээрэр, ахъщэр къээзылтыгхээрэр, пстэури къээзыщэкы-хэрэр, хъызмэтыр зезыхихэрэр, къэбзэ-ныгэм лынгъялэхэрэр. Мы зэпстэуми хэз имыгээ редакцием илофшэн къагъэ-псы, шхъядж ышлэрэм мэхъянэ гъэнэ-фагъэ ил.

Мамырыкъо Нуриет титарихъ, титхаклохъэр хэти нахь дэгъюу ешлэх, къызыщыхъугъэхэ ильсэхэр, мафэхэр къетхыхъэх. Тэ титхаклохъэм ямызакъоу, къэралыгъом щызэлъаштэхэрэми, тиреспубликэ епхыгъэ цыиф цэргилюхэми къатегущыиэ, кілэлцыкыл нэклуб-гъоу «Тыгъэнбэзьир» егъехъазыры, ежьми рассказхэр етхых, тинахьыжъ гъешүүгъяаэхэм ашыш.

Дәрбэ Тимур ильэс 15-рэ тигзээст иредактор хъшьхалоо юф ышлаг, сыйд фэдэрэ лъэнхыкъоки хэшьшил физилэү щыт, лъялж юфыгъохэм, цыф зэфы- щытык! Эхэм афэгъэхьыгээ тхыгъэхэр къе гъэхъязырых, аш нэмькүй тахаю зэрэцчилт ихьхатыркэ литератуурээр зикласэхэм апае нэхкүубгъохэр гъэ- шлэгъонэу егъэспых, иусэхэмкил кын- дэгушащ, итворчествэ зикласэхэр бэү щылэх, кытфатхэх ыкли.

Хүйт Нэфсэт тихэбэзгээүцхээм
игъектөтигээ Ioф адешлэ, гьээзтэйм
гьусэу ильээсүм З кыыдэкырэ «Пар-
амент къэбархэр» тхъэпэ плырыплэу
гьэхъязырых, къэралыгто программэ-
эмрэ льэпкэ проектхэмрэ тиеспубликэ
эрэшьпхыращыхэрэри къетхыхээ, мэ-
туу-мэцхым ылъэныкъокл Ioфхэм языттэ
нахьэу щыггуазэхэм ашыц, лэжыгтээ
ухыжынным ильэхъан анахь чанэу
илэжъаклохэм алтыпльэхэрэм ягьусеу,
айон губгъохэр кыыкхухъэхээз къэбар-
эр къетхыхыхын.

Іашының Сусанә социальның йоғыбы-
эм, медицинэм, хэлъегум иухъумаклохэм
афғезъехыгъітэ къебархэр къегъезхазы-
ых. Пандемием ильяхбан уз мәхъаджәм
зэрәпәуцүжкыщтым, аш зызыриушъом-
ттарем, зеребэнхәрәм афғезъехыгъеу
э къытхыгъэр, джы хәушъхъафықыгъеу
эз операциеу тикъералыгъо ригъеклокы-

Джы пстэури нахь игъэкітыгъэу.
Пшъэдэкійжь зыхырэ секретархэр
— ЖакІэмыйко Аминэтрэ Тхъарькохъо

Адамрэ. Мыхэм ялофшэн мэхъанэу илэр ялнатэ кырыеотыкы — пшъэдэкыльж ин атель — журналистхэм къаугъоирэ къэбархэм яджэжых, хэукунонгэ къахэкыльгэмэ, агъэтэрэзыжын, сурэтхэр къатхыгъэм атефхэу къыхахыгъэхэмэ лъэппльэх, зэпстэури зэкэлтыкыуаклэу редактор шъыхаалмэрэ ащ игуадзэрэ ягъусэхэу агъэнэфагъэм тетэу нэклюбгъом къырагъахэ. Нэужым нэклюбгъо пэпч лъэппльэжых. Аминэт тилофшэгъухэу анахыбэрэ гъэзетым үүтгэхэм ашыц, ар тиупчэжжэгъу, цыхээ ыкчи лъытэнгъэ ин зыфетшэу щит. Адами ильэсэбэ хъугъеу щэлажжэ, журналистиэу къылухи, итхаклэкэ къылэжжэгъеу ыпэкэ льыклютагь, республикэм илацэ зыхэлжжээрэ юфтхъабзэхэр къытхыжжынхэу цыхээ фашыгь, нэужым пшъэдэкыльж зыхыраа секретарэу агъэнэфагь. Аминэт Адами зэкэлми ауж юфышэ члэкыльж-хэрэм ашычных.

Зиофишлэнкіэ мэхьэнэ ин зиөхэм ашыц зэдзэклаклоху гъэзетым үүтхэр. Ахэр — Тхарькарху Сафыетрэ Лышэ Саныетрэ. Сафыет зэдзэкъынымкіэ отдельим илащ. Адыгэ Республика м ихэб-зэгьеуцугъяхэр, Лышыхъэм инаушъохэр, урысыбзэкіэ, къэбэртэябзэкіэ редакциием Къягъэхырэм инахьыбэр мы нэб-

гырыйтуп ары зээзыдзээкырыр. Адыгэ Республикаэм и Конституционе изэдээзээкын джащ фэдэу хэлэжьагъэх, къулыкъу зэфэшхъяафхэри къызыкъэльэхүхэрэ зэдээзээкынхэри афашыых. Сафьети тинахыжь гъэшүугъэхэм ашыщ, елонлэнчьеу, адыгабзэр зэришлээрэр щысэтехыпэу, упчлэжьэгъу къытфэхью щыт, псынкіеусид фэдэ зэдээзээкынри фызишлокы, Са-ныети джащ фэдэу гъэсагъэ. Зэгурьлохеу, зээкырыпльжихээзэ лофт ашлэ.

Емтыль Нурбый егъэшлэрэ журналистэү ыкын сурэттхэхэу «Адыгэ макъэм» лют. Сыд фэдээ культурнэ ыкын спортын хуугъэшлагын ашт блигъэкырыэрэп. Зыть-псэфыгын мафэ хэгъэки, сыхьати имылэу кыншэхь. Ышлэрэ юфым кынфэххуугъе, ашт нэмькырыэ плъаплэ имылэу мэлажье. Ильэсипш пчагъэ хуугъеу я 8-рээ нэклубгъор ашт ыланэ къычлэки, ари фимыкью, нэмькылхэри еубытых. Омизытет дэйми, хуугъэшлэгъэ пчагъэ зэтырихъагъеми, машинэ имысми, зыми къынгъэуцурэп — сыд фэдерэчыны нэсы, зыфгээзэгъэлъэнкъом къынубытырэпстэури къетхыхъэ, пчыхъэкласэ нэс юфшланлэм члэс, шы ылъегъурэ юфымкэ щын, хъалэлэу фэлажье.

Хэвлэхэд фолажээ.
Дэрбэ Тимур, Мамырыкъо
Нуриет, Хъут Нэфсэт, Іашь-
ынэ Сусан, Делэкъо Анет,
Кларэ Фатим, Шъяукъо Аслынгуаш —
мыхэм мафэ къес гъэзетым къильтэрээ
къэбархэр аугъоих лъэныкъо зэфешь-

хъафхам афзъазъахам

— Нэхээ Рэмэзан, ильэс 40-м ехүүрэе редакцием үүтгэл, Адыгейим иапшьэрэ тынэу «Адыгейим и Щитхъузехъэр» кылэжьыгы, ыныбжь ильэс 86-м ехүүгээ зыгээспэфигыгом тыйсыжьыгъэ. Непэрэ мафэмкэ Пщыкъэнэ Майе Красногвардейскэ районым щыкъэбархэм тащегъэгъузэ, льытэнгыгъэ зыфэтшырэ тиофшэгъухэм ащыщ. Ныбэ Анзор Краснодар краим и Тлюпэ район ис, ащ хытшьо Шапсыгъэ щыпсэурэ тильэпкъэгъухэм яшылаха къетыхъа.

Тижурналистхэм къагъэхъазырырэ къэбар пстэури «компьютернэклэ» тыйз-джэрэ псуялтэм шыизэрагъэүly. Исперит-хыхэр къээтыхъэрэм ятхыгъэхэр хаутыжых, хэукуньоныгъэу пшъэдэкыльж зыхырэ секретархэм къыхагъэшгыгъэхэр Нешэ Светлан, Нэфыш Светланэ ыкыи Хьымыш Марзет агъэтэрэзыжы, мыхэм ежхэми гу зыльтэжьырэр бэ, нэклуббогохэр зэхэзигъэуцохэу Сетэ Фатимэрэ Нэгьйо Сафыетрэ алэклара-хъэх, аужырэхэм ялоф хэшьык ин фырьяу, къафатлупшигъэхэр зэрагъэпшых.

ГЪУНАПКЪЭП

Шъхадж ицыиф гъэпсыкъе, ягукуэк! ельытыгъеу нэклубгъом итеплъэштыр зэхагъяуцо ыкы туми eonlaplэ имылэу яофшэн агъацакъе.

Тисурэттехеу іашынэ Аслъан. Журналистхэм къатхырэр мыщ суреткъе къегъашыпкъажы. Ильесыбэ хъугъе юф зишээрэр, фотоаппаратыр щыш хъувьшыгъеу, сурэтэу тырихыгъэр зыфэдизри къыпчынэ ымышшэжырэнки хъун. Гъэмэфэ жъоркым шъоф голепгъум, къымэфэ чыылэм осым зэлхъыхъэгэ дунаим ятеплъэхэр нэм гъэзет нэклубгъохэм къашыкъегъяуцо, хъурэшшэрэ зэфэшхъафхэр нэпэепль къытфешых.

Сурэтэу нэклубгъохэм артыштхэм юф адээшишхэрэр Ацумыжъ Хылымрэ Константин Романцовымрэ. Сурэтэр теохы къодыекъе икүрэп, гъэзетым екунеу удэлэжъэжын фае. Ар дэгүү дэдэу мыхэм къадхъу, Константин джащ фэдэу урысыбзэкъе тхыгъэхэр сайтым рөгъяуцох, телевидениемкъе къэтыхъэр къызэрхъэрэ нэклубгъохузы урысыбзэкъе берэскэшо мафз къэс гъэзетым идэйшэхэрэри къыхеутых. Шъхъафу игуулын пышын тэфэ Ацумыжъ Хылым. Ар Тыркуум къикыжыгъе тильэпкъегъухэм ашыщ. Тисайти, джы икыгъе ильесим ыкъэм къызэлутхыгъе Телеграм-каналэу «Хэкум ымакъ» зыфиорэми къарыгъэхъэрэ къэбархэр тыркубзэкъе аш зэрэдээхъэрэ, сурэтхэу гъэзетым къихъэхэрэм урысыбзэкъе атетхагъэхэр адигабзэкъе зэблихъухээз лъэпкъе нэшанэр нахь къебакъеу ешы, тисоциальнэ нэклубгъохэри ашкъе къегъбаах. Сыд фэдэ юф фэбгъэзагъэми, зыпарэки ымышшынштэу е игто имыфштэу къылоштэп, зэхэпхышт закъор зы — «адэ дэгъуба!».

Мыхэм адэж къычкырэ нэклубгъохэр занкъеу корректорхэм адэж makloх. Беджэлды Ace, Гъоѓо Зарэ ыкы Клемэш Фатимэ нэклубгъохэм арты хъарыф пэпчъ анаэ тет, ахэр іепэрхтхэм арагъэшэжыхъих, пшэдэкъыжъыхырэ секретархэм къагъэтэрэзыжыгъэм тетмэ, хэпльэжыхъих, ежхэм яшшэнэгъи рахыллэшь, митэрэзынгъе горэ къихъэхъимэ, зэфахысыжы. Мыхэр арты аужырэу гъэтэрэзыжынхэр зышшыжыхъэрэр, хэутынм фэзыгъэхъязырхэрэр. Щыри цыхъэ зыфэшшыхъеу, хъарыф пэпчъ пшэдэкъыжъыхырэ ўыхыхъеу щытих.

Гъэзетым къихъаным пae къэбархэр къаугоинхэу журналистхэр нэзыгъэсихъэрэ Уджыхъу Юрэрэ Шэуджэн Аслъанэрэ. Республикаин ирайон гъогу пэпчъ дэгъоу ашэ, зынэмисыгъэхэс псеуплэ щымылэу плон пшэкъыщт. Корпоративнэ шыкъкъе къыратхыкъыра гъэзетхэр къулъкуу зэфэшхъафхэм пчэдэжъ къэс анэзыгъэсихъэрэр Шэуджэн Аслъан. Ти-хъязмет зезыхъэрэр Тыгъуҗъ Руслан.

Хъутыжъ Нусиетре Шъхъэлэхъо Светланэрэ бухгалтер юфшэнэри агъацакъе,

Непэ редакцием чэмысхэм, сабый къызыфағъэхэу ахэм ялун пыльхэу яунэхэм арысхэм ягуу къышшыфштэн. Ахэр — Абрэдж Сэтэнай, Къыкъя Элла, Шъхъэлэхъо Оксан.

Неущырэ мафэ тиэним пае

Юф цыкъу щылэп. Тигъэзет щылэним, къыздыкъыным, къызыхыкъырэ пстэуми алэкъэхъаным пстэуми ялах хашхъях. Тиофшэгъуухэм зэкъэми гъэхъагъэхэр ялэх. Гъэзетым үтхэу тхэхэрэм япроцент 90-рэ фэдизир Адыгеим изаслуженэ журналистых, нэмыкъ тын лъаплэхэри къалэжъыгъэх. Журналист сэнхъяят хэхыгъэм адигабзэкъе тиреспублике икъюу джыри фырагъаджхэу плон пльэкъыштэп. Ныбжыкъэхэм ныдэлфыбзэр ашэ къодыемэ, ахэр агъесэшшүүтых тигъэзет юф щызышшэхэрэм.

Лъэхъаным къыздихыгъэхэм ашыщ, къызэрэтигъагъеу, интернат амалхэр. Ахэм адэлэжъэшт ныбжыкъе куп тищи-

къыхъэхъи, фэгъэкъотэн зиэхэм апаэ экземпляр 500 почтэкъе къыретхыкы. Джаш фэдэу сенаторэу Хыопсэрыкъо Мурат, Къэралыгъо Думэм Адыгэир къызызыгъэлтэгъо Владислав Резник экземпляр 500 зырыз корпоративнэ шыкъкъе къыратхыкы, хъызметшлэхэу Мыекъуапэ дэтхэм ашыххэри къыхъэлажхъе, ильэсийм къыратхыкы, хъызметшлэхэу Ильясы 100-р гунаапкъэп.

МЭШЛЭКЬО Сайд.

пашэр — Нусиет. Туми пшэдэкъыжъин ахэльэу яоф ыуж итых, зы такъыкъи зэцхъеу щысхэу уарихылэштэп. Творческэ юфшэним пыльхэмкъе ахэм ашээрэр гурыгъогуай, ау шуагъе къызэрихырэ нафэ — зыпарэки лэжъапкъе гужуагъэп, игъом нэмыкъ пшэрыльхэри агъацакъе.

Редакцием къеблагъэхэрэр апэ зэуаллэхэрэр Акъэгъу Фатим. Адыгэ бзыльфыгъэм хэльын фэе шэн пстэури аш хэпльэгъошт — зэкъэми шъхъэкафэ афешы, лъэшэу гүшүээрэп, щэлэгэ инхэль, іэпкъе-лъапкъ, зыфгэбгээзэр юф пстэури eonlэнчъеу зэшүүхе.

Икыгъе ильесим ыкъэм редактор шъхъаим игуадзэу агъэнэфагъ Тэу Замирэ. Тапэкъе ар къэралыгъо телерадиокомпание «Адыгэим» үтүгъ, республикэм имызакъоу, адыгэм идунаи іекъыбими щызэлъашшэрэ журналист. «Адыгэ макъэм» иныбдэгъушоу, ильесим пчагъэм къытфатхэу щытыгъ. Ар гъэзетым къызыкъожыгъэм къыщуублагъеу лъэпкъын фэгъэхыгъе тхыгъэхэмкъе тинэклубгъохэр лъэшэу къыгъэбаигъэх. Итхыгъе имытэу макъе къыдэкъыгъо тилэу къызыхъэхъэрэр. Ау аши изакъон — гъэзетым иильеси 100 фэгъэхыгъеу аш игукукъыкъе ыкы зэрищээ Адыгэ Хасэр тигъусэу хъакъэшхэр мазэм зэ ретгээхъокъих. «Адыгэ макъэм» ихъакъ! зыфиорэ нэклубгъори къыдегъэхъы, аш лъэныкъо зэфэшхъафхэм афгэхъыгъеу хъакъэхэр къыригъэблагъэхээз редакцием зэдэгүүштэгъуухэр ашыдешых, тисоциальне нэклубгъохэми къарытэгъахъэх.

Къыхэгъэштыгъэн фае, Адыгэим и Лышхъеу Къумпъил Мурат тиофшэн мэхъанэшхо реты, ынаэ къыттет зэпйт. Аш ишыхъат ильес заулекъе тызэкъе-иэбэжъе тызычъес унэм гъэцкъэхъын куухэр зэрэшаригъэшшыгъэхэр, псеольякъэхэр къызэлгэдгэхъанхэмкъе ишуагъе къызэрэтигъэхъыгъэр. Мы ильесим къыщуублагъеу тилэжъапкъе зэхатшэу къы-иэтыгъ, тимэфэкъе юфшэгъуавтомобилкъе къытфарегъэшфы, гъэзетым икъидэгъэхъынкъе къытфэфедэшт юмэ-псы-макъе-хэр мыгъи тщэфынхэу мыльку республике бюджетым къыхагъэхъыгъ. Къумпъил Мурат джащ фэдэу пшэрырь къыгъеуцугъ гъэзетхэр цыфхэм икъюу алэкъэхъанхэм пae почтэм юфшэу датшэрэр дгэлэшьшинау. Аш джырэ уахьтэм ыуж тит, гъэзетым ыуасэ агъэмэ-къен, корпоратив шыкъкъе районхэм къыратхыкъыхъэрэр алэкъэхъэгъэжъенмкъе шыкълакъхъэм якъыхъын зэшшотхы. АР-м лъэпкъе юфхэмкъе, тильэпкъэгъухэм адирялэ зэпхыныгъэхъемкъе ыкъи къебар жъуцэхъэм иамалхэмкъе и Комитет и Тхъаматэу Шъхъэлэхъо Аскэр, Урысыем и Почтэ ишьолыыр къутамэ ишащу Наталья Алифиренкэр тызэгъусэхъу районхэр къэткүхъагъех, псеуплэхэм япащхэри къызхэлэжъэгъе зэхэсгэхъэм хэхыгъи-хэм тиофхэм тиофхэм къызэдэштилъхъуугъ. Ифхэм къе-хэрэу афэхъухэрэр нэүжым къэтиотэштых. Мы зэпстэуми тиофшэн имэхъан, уасэу илэр къаалты, типашхэм ти-къызэхъахы. Къыхэгъэштыгъэн фае, тиреспублике юфшэхъэрэм гъэзетыр алэкъэхъаным пae Адыгэим и Президентыгъеу, зэлшашшэрэ шушишэхъакъоу Шъэумэн Хъазэрэт къэтхэгъу пэпчъ къыхъэлажхъе, фэгъэкъотэн зиэхэм апаэ экземпляр 500 почтэкъе къыретхыкы. Джаш фэдэу сенаторэу Хыопсэрыкъо Мурат, Къэралыгъо Думэм Адыгэир къызызыгъэлтэгъо Владислав Резник экземпляр 500 зырыз корпоративнэ шыкъкъе къыратхыкы, хъызметшлэхэу Мыекъуапэ дэтхэм ашыххэри къыхъэлажхъе, ильэсийм къыратхыкы, хъызметшлэхэу Ильясы 100-р гунаапкъэп.

Неущырэ мафэ тиэним пае тхвапэм тетхагъэри къэтхуумээз хъытыуухэм жъуцэхъеу тархынх фае, тыйзэ, тихабзэ зядгэшшомбгъун, лъэпкъым дэхагъеу хэлжир зэльдэгъэшшэн, ныбжыкъе пэрьтхэр тигъэзет щытыуогъоинах, хъопсаплэутиэр — гъэзетым икъутамэхэр іекъыбими къызызыгъэхъэнхэр — къызэдэгъэхъун! Ильеси 100-р гунаапкъэп.

Лъэпкъ гъэзетым иредакторыгъэх

УЩЫЛЭЖЬЭНЫР насыпыгъ

«Адыгэ макъэр» — лъэн-
къым ымакъ. Аиц ущи-
лэжьеныр пстэуми къа-
дэхъурэн. Лъэнкъ гъэз-
тыйм къыЛухьи, бэрэ Йу-
мытэу ЙукЫжсыгъэр
мэкІэ дээд, нахыбэхэм
ар псэм фэдэу, насыты-
гъэу зыфальгъужьсы.
Джарэущтэу зылты-
тэхэрэм аиц 2002-рэ
ильэсым республикэ гъэ-
зетэу «Адыгэ макъэм»
иредактор шъхьаIэу
агъэнафи, 2005-рэ ильэ-
сым нэс а IэнатIэр зы-
гъэцкIэгъэ Бэгъушъэ
Азэмат

— Сиңүкүгъом кышеңгээ жыагъэу сикласэу «Адыгэ ма-
къэм» седжэштыгъ, — къе-
люатэ А. Бэгъушъэм. — Ренэу
сянэ-сятэхэм кырыратхыхы-
щтыгъ. Адыгэ тхэкю цэрылохэм
атхыгъэхэр тхыльэу кырыдамы-
гъэкызэ, пычыгъо-пычыгъо.

гъэзетым къышыхаутыштыгъ. Ахэм сяджэштыгъэти, гъэзетир къахыяфэ сшуабэ дашлэу сежэштыгъ. Зэрэхъурэмкэ, «Адыгэ маекъэм» адыгэ литературэр шу сиgyэльтээгъугь. А лъэхъаным ащюф щысшлэнүр, ары паклошь, гъэзетым иредактор шъхъалеу сагъэнэфенүр егъашы сшэныеп. Ащ сызэрэшылэжъяэр насыптыгъеу зыфэсэльтээгъужы.

къызықтагъе апэрэ мафэхэм къащегъэжъагъеу ныбжыкылэхэм ялошылэн зэрээхэщаагъем ынаалэ тыридзагъ. Ахэр зы куячылэу зэхиугъуаехи, къэбарькылэхэр, республикэм щыхъурэ-щышэхэрэр псынкылэу гъэзэт нэккубгъохэм къызэрэшьхаутыцхэм лъэшшэу пылтыгъ. Ишэнкэ цыиф рэхъятаэу, шъабэу гүшүлэу, ау ылорэм мэхъянэ куу хэлъэу юф къылдышлагъ.

— Ильээси 100-м къыклоц! «Адыгэ макъэм» зэлъашлэрэ тхаклохэу адыгэ литературам лъапсэ фэзышынгэхэм къа-щыублагъэу цыыфыбэмэ *лоф* щашлагъ, — **elo Азэмат**. — А уахътэм къыклоц гъэзетым бзэм хэхъоныгъэ ышынымкэ гъэ-хэгъэшлухэр ышынгъэх. Непэ къызнэсигъэм адыгабзэр лъы-зыгъэкуюатэрэр, къэзыухуумэ-рэр лъяпкъ гъэзетыр ары. Сыда пломэ гущылэх хэутыгъэр *куюачлэ*. Аш дақлоу, «культура» зыфало-рэ гущылэм имэхъянэ къыбутиyre пастеури мы гъэзетым епхыгъ. Арышь, лъяпкъыр опсэ-уфэ «Адыгэ макъэр» щэрэл, ымакъэ жыынчэу тыди щэрэл!

«Апэ имытмэ, ауж къинэрэп»

Аужырэ ильэс 15-м гъэзэтэу «Адыгэ макъэм» редактор шыхьа! Енч иЛагъэр Дэрбэ Тимур.

Ильэс 33-рэ ныїэп ааш ыныбжыгъэр загъэнафэм. Тхэн, журналист Ioфым хэшЫкI афыримыїэу щытыгъэл нахь мышэми, пээш IэнатIэм лъэныкъубэз къызэлъеубыты. Охътэ гъэнэфагъэм къыкIоцI а зэпстэури ыїэ къыргъяхъан ылъакIынъ.

лэм дэт псөолъешЫгъехэм анахыжк дэдэхэм зэращищым къыхэкIеу кабинетхэм язытет дэгъум пэчыжьагь. Тимур IэнатIэм тетызэ а Ioфигъор дэгъэзыжыгъэ хуугъэ. АР-м и Лыштхъэу КъумпIыл Мурат редакцием гъэнэкIэжынышхо зэ-

— Алерэ мафэм кышигъэжъягъээр лэлэв гээзетир кынзэрэсүүхүмэцтэм сыйтылыгыг, — **кьеуат** Дэрбэ Тимур. — Непэ цыифхэм анэгүй күэтэнүүм, гээзетир зэрэшьиэр, ымааткээ зэрэйурэр зэхядгэхүүнүүм афэш! колективыр сигусэү юфтихъэбээ зэфшьхьяфхэр зэхатщэтигъэх. Ахэм зэүй аащыг тиартист цэрыгохэр зыхэлэжъэр концертышхохэр зэрэлгээжъягъэжъягъэхар.

Лъэхъанэу тызыхэтым гъэз-
тыр дэбэкъоным пae сайтэу
агъэпсыгъэм бзиллыкэ тхыгъэ-
хэр къыщыхаутынм редакторэу
зытетым аублагь — адигабзэ-
кэ, урысабзэкэ, тиркубзэкэ
ыкы арапыбзэкэ (арапыбзэр
нэүжым хагъэкъыгыгь). Тильг-
къэгъухэу лэкыб къералыгъохэм
ащыпсэухэрэм яхэку щыхъуре-
шышиэрэм щыгъозэнхэм ар-
фэорышэ.

— Анахь пышээрыйль шъхъялэү сыдигийоки гъэзетым илэр щылэ- ныгъэм непэ щыхъурэ-щышшэрэм цыфхэр щыгъэгъозэгъэнхэм, лъэныкъо зэфэшхъяафхэмкіэ гъэхъагъэу республикэм, къера- лыгъошхоу тызыщыпсэурэм ямызакью, лъэпкым итарихъ гъогуи, гумэкигъоу къеуцухэрэ- ми, ахэм язэшдохынкіэ къера- лыгъом ышшэрэр журналистхэм къыраютыкыныр ары. Цыф- къызэрьклоу шъофым щилажьэ- рэм къыщегъэжъагъэу культу- рэм, спортым, экономикэм, нэмэгдлийн къынхонхэмкі цэри- тохэу, гъэхъэгъэшлу зилэхэр гъэзэт нэктүбгъохэм нахьыбэрэ къарагъэхъанхэм синаа тетыгъ. Аш пытэу хотэу адыгэ шэн- хабзэхэм, зэхэтыкіхэм, бзэм илофыгъохэм якъеухъумэн си- пылтыгъ. Джири ар чанэу льа- гъэклюатэ, — хигъэунэфыкыгъ Т. Дэрбэм.

лэм дэт псеолъэшЫгъехэм анахыжъ дэдэхэм зэращищым къыхэклэу кабинетхэм язытет дэгүм пчыхъяга. Тимур Іэнатлэм тетызэ а Ioфыгъор дэгъэзыжыгъэ хъугъэ. АР-м и Лышихъэу Къумпилы Мурат редакцием гъэцэклэжынышо зэрищыклагъэр зыреом, лъэтур къыфигъэцэктагъ. Джы редакцием lutхэм гүлэтыпIэу, кабинет къабзахэм арьсчан Ioф ашыа

Къаазбэхэм арыссхүү тоф ашэ. Къылхэзгээшымэ сшюонгьуу, колективыр бгъэлорышыншынэр зэрэмьсынкээр. А лъэнъкъори Тимур тоф ешэлэф къыдэхъуг. Редакцием бирсыр члэльзэр, зэгурымыногыгээ тыхэтэу зыкы хъульгэл. Апэрэ мафэм къыщегээжъяагьэу тиньбджэгъушлоу къытхэтэыгъ, нэбгырэ пэпчъ игумэкыгьо дигоощыгъ. Аш фэдэ шогъаба и!

штогъабэ и.
Гъэзетым илофшэн кыыфэд-
гъэзжымэ, мыйр — куп ио-
шэн, ар зылуккэштхэм агу ри-
хыхынам, неуши ащ къежэнхэм,
ашлогъашлэгъонынам мафэ къес
тыдэлажье. Нэбгырэ пепчь кыы-
гурэл тигъээт лъепкымкэ,
ныдэлтывыбзэм икъэухумэнкэ
махануу илэр.

— Адрэ гъэзетэу республи-
кэм кыышыдэктыхэрэм «Адыгэ
макъэр» ябгъапшэмэ, апэ
имытмэ, ауж къинэрэп, — **elo**
Дэрбэ Тимур. — Сыд фэдэрэ
къэбарыкъи, loфыгъуи журна-
листхэм зэу къапхуатэ. Сэ
сшъхъэклэ гъэзетым ишлогъабэ
къысэкъыг бзэр нахь куоу
сшъэнымкэ, гущыэ гъэшлэгьо-
ныбэхэр згъэфедрэнымкэ, си-
нэбэхэр згъэфедрэнымкэ.

жабзэ нахь бай хүннымкээ.
Гээзетэу «Адыгэ макъэр»
ильэси 100 зэрэххүрэмкээ непэ
щылажьхээрэм ыгу кыде!еу
Тимур афэгушо, псауныгээ язэу,
ягъэхъягъэхэм ахагъахьоу, ягу-
хэлтышухэр къадэхьоу ильэсы-
бэрэ псэунхэу афэльяло. Джаш
фэдэу апэрэ мафэхэм къаше-
гъэжьагъэу редакцием щылэжьа-
гъэхэу дунаим ехыжьыгъэхэм,
псао щылэхэм гээзетым иуцен
ялахышу зэрэхэльтыр, ахэм
ац!е тарихын зэрэххягъяэр,
ттыгъупшэ зэрэмыхъущтыр

«Адыгэ макъэр» унагъо пэпчъ ерэхь!

Джыдээдэм УФ-м и Социальны фонд и Къутамэу АР-м ѢыІэм ишацэ игуадзэу Платыкъо Аслъан 2005-рэ ильэсым тыхъэгъазэм ыкІэхэм адэжь республикэ гъэ-зетэу «Адыгэ макъэм» иредактор шъхьаІэу агъэнафи, 2007-рэ ильэ-сым имээсае нэс а Інан-тІэр ыгъэникІагъ.

Арышъ, гъэзетым икъыдэгъэ-
кын мэхъанэшхо и!, ащ ухэу-
нээсэн ижилтэй

Аслъан илофшIэгъу уахътэ
редакцием Ѣылэжъягъэхэр, Ѣы-
мыIэжъхэм Тхъэм джэнэт къа-
рет, шlyкIэ ыгу къэкIыжъых.
Гъезет гъэпсыкIэм шыкIэ-ама-
лэу илэхэр къыIэкIэхъянхэмкIэ
яшIогъешхо къызэрэкIуагъэр
къыхегъэщи. Ежъ редактор
шьхъяаэу Ѣытыгъ нахъ мышэмми,
адре отделхэм, техническе Iо-
фышIэхэм анэсийжъэу ялофшIэн
зышигъэгъуазаштыгъ.

— «Адыгэ макъэм» ильэсым
ехьоу Ioф зыщысшлагъэм си-
гъэрразэу сигушхъебаиныгъэкэ
хэхъоныгъэшхо сигъашыг, —
къеуатэ Platыkyo Аслъан.
— Ioвшлэнным еплтыкэ гъэн-
фагъэхэр фысиIеу сыкъекло-
гъагь. Ау редакцием чэль IoвшlakIер, гъэпсыкIер зысэлъэ-
гъум нэмымыкI лъэнныкуабэхэмкэ
сиеплыкIехэр зэблэсхъужын-
гъэх. Гъэзетыр адре къэбар
жъуғъэм иамал пстэуми аф-
дэп. ГущыIеу къихъэрэ пэпчъ
уахътэ тешлагъэми, цыфым
ыпашхъэ ильеу зэрегъэзафэ,
бзэм икъэбзагъэ уасэ фешы.

къонеу ѿтытэ.

Аслъан илофшIэгъу уахътэ
редакцием ѿлжэжагъэхэр, ѿ-
мышэхъхэм Тхъэм джэнэт къар-
нет, шуукIэ ыгу къэкыжыхъ.
Гъэзет гъэпсыкIэм шыкIэ-ама-
лэу илэхэр къыIекIэхъянхэмкэ
яшлогъэшхо къызэрэкlyагъэр
къыхегъэщи. Ежь редактор
шхъбаIеу ѿтытгы нахь мышлэми,
адре отделхэм, техническэ Io-
фышIэхэм анэсийжьеу яловшлэн
зыцигъэгъуазэштыгь.

Platыkyo Аслъан зэрэхигъеу-
нэфыкIыгъэмкэ, «Адыгэ ма-
къэм» ильэси 100 гьогу дахэ
къыкlyагъ, тарихь бай илэ хъуғъэ.

Зыший вэг буазэлтэй в.

Платынько Аслтан зэрэхижьеү-нэфыкыгъэмкіэ, «Адыгэ ма-къэм» илъеси 100 гьогу дахэ-къыкъулыгь, тарихь бай иэх хъулья.

А ильэс пчагъэхэм къаклоц гъэзетым итеплъи, игъэпсыкы

бэрэ зэблэхь уг. Ау апэрэ ма-
фэм кыышгэжьа гэй у ильэси
100 охцуу фэ зэхэтык! дахэу
тинахьыжхэм щагъэпсыгтээр
джы ныбжык! эхэм лягъэкүатэ.
— Гээзетым пэнэ ныбжык-
хэр илэ хүргэшь, шык! як! эхэр
кызыдахынхэу, ягъэхъягъэхэр
нахьыбэ хүунхэу сафельяло.
Гээзетир цыифхэм шу языгъэ-
льэгъурэр, ашлогъэш! эгъонынэу
зыгъэпсыхэрэр непэ Ѣылажье-
хэрэр арышь, ахэм якъэлмэ-
пэ мүүцэкоу, ягукыыдэчь кыы-
климычэу бэрэ Ѣылхэу афэ-
сэло. «Адыгэ макъэм» итираж
хахьоу, адигэ унагьо пэпчье
иунэ ихьээз, джыри ильэшишэ
кылэрэк!! — **кыныагъяялтэй**

НЭКЛУБГҮОР КҮЭЗЫГЭХЬАЗЫРЫГҮЭР | ЭШЬЫНЭ Сүснэ

Бэрэ игугъу тэшьы

Зыфатiorэр ильэсипш! пчагъэм Ioф кындузнышIэгъэ, пшъэдэкIыжь зыхыре секретарэу аужыре лъэхъаным тигъэзет щилэжъэгъэ, лъитэногъэ зыфэтшырэ НэпшIэкъуй Заур ары.

Корректорэу ригъэжъэгъагь, зэдээklakloу, информациемкэ отдельным икорреспондентэу, аш ипащэу Ioф ышагъ. Ильэс пчагъэхэм лъэпкъ гъэзетым халэлэу фэлэжъэхъэ Заур тын зэфэшхъафыбэ кыифағъашьошагь, ыцIе дахэкэе рари-тэйлагь.

Заур Ioф дэвшэнкэ гъэшIэгъоногь, лы пхъашэу, нэиутэу, цыфым ыкыбыкэ тегущыIэнэир, зеригъэфэнир имышэнэу ары зэкэми ар зэрэшIэрэр, инахыбэу лъитэногъэ фэозыгъашьошагь. Журналист ныбжыкIэхэм агъэхъазырыгь тхыгъехэр

ащ ратыхэ хумэ, тIэкIу щыщынэштыгъэх, «машшо къагуихыщтыгъ» зэралоу, аришын къыгъанэштыгъэп, ау аш пае агу ебгъэштыгъэп, хэти ихэукъоногь гуригъалоштыгъ гузэбгъагь хэмэльэу. Етлани Заур шу тэзыгъэлэгъущтыгъэр иадыгагь, гукIэтушко зэрэхэлэлэри ари. Арэущтэу озыгъэон зеклокIэ-шыкъялбэ ащ етльэгъулагь, «сыадыгэл!» зылоу ыбгъе еожыхэрэм афэмийдэу, ышIэрэр ыгъэбирахъыщтыгъэп, арэущтэу хэти зекон фаеу ылтытэштыгъ. Сэмэркъеу дахэми фэлэпэлэсагь, ахэм ащишхэри

бэрэ тыгу къэкижых, «Заур зэриолоштыгъэу» тозэ, илокIэ-шыкIэхэр тынэгү кыкIэтэгъуюцжых.

Тигъэзет имэфэкI пытэу епхыгъэхэм, ар зимэфэкI шыпкъэу тлъйтэхэрэм Заур ащиш. Гъэзетым Ioф зыщимышэжырэр ильэс заулэ хъугъэми, игугу тымышIэу мафэ къыхэкIээрэп пломи хуушт. ТиофшIэгъугъэ нахыжьым тыфегушо гъэзетым имэфэкIэ, исауныгъэ зылкъ итэу, шу ылъэгъо илэхэм яхъяр адигошын ылъэгIэу ильэсбэрэ ашхъагь итынэу тыфэлъало.

Тизэпхыныгъэ орэпыйт

Кыблэм кыщыдэкIырэ гъэзет нахыжь дэдэхэм ащишэу, тарихь тогуонэ къыхэ кызэпхызычыгъэ «Адыгэ макъэм» иапэрэ номер кызыдэкIыгъэр гъэтхапэм и 8-м ильэси 100 мэхъу.

Ипшъэриль шхъаIэхэм адаклоу ащ лъэпкъым фишIэрэр гъунэнч. Адыгабзэр, литературэр, лъэпкъ шэн-хабзэхэр, тарихыр кызэтэгъэнэжыгъэнхэмкэ, ахэм хэхъоногь ягъэшыгъэнимкэ «Адыгэ макъэм» Ioфэу зэшIихыхэрэм уасэ афэшIыгъуай. Ильэси 100 тъогум урьпплэхъэ, игъэзетеджхэм цыхъэрэ уасэрэ кыифашызэ, адыгэ гъэзетир зэлпуу имыIуу кынзэрэдэкIыгъэр нафэ кынфэхъу. Республиком иобщественнэ-политикэ, икультурнэ щыIэногъэ фэгъэхъыгъэ къэбархэр ренэу ащ инэклибгъохэм къархъэштыгъэх, цыф гъэшIэгъонхэмрэ шэнгъэлэж цэргIохэмрэ ягугу дахэкэ къышыщтыгъ, непи джащ фэд.

Уахтэм диштэу зызылжыре лъэпкъ гъэзетым кэу къежъэрэ технологиехэр къызфэгъэфдэх, игъэзетеджхэр кынфэшылпкъэр. Адыгэ Республиком имызакью, хэгъэгубэни ныбджэгъухэр ащирих.

Гъэзетийн ыцIе пчагъэрэ зэблахъу. Джыдэдэм цIеу илэр кынгъэшылпкъэжызэ, адыгэхэр зэрыс чынэлэх пстэуми ымакъе ащиш, адыгэ дунаим кынгъхуу-къышышэхэрэм ягугуу къешы. Ари шукIэ зыфэллэгъуна фаер гъэзетым щылажъэхэрэр ары. Общественна щыIэногъэм исыд фэдэрэ лъэнхууи зытет шылпкъэм тетэу къэгъэлэгъогъэнэ, цыф жууцэхэр зыгъэгумэхэрэм алтыIэсигъэнэ, лъэпкъыбзэм икъеухуумэн ыкIи нэмийкI Ioфыгъохэм

журналистхэр адэшхъахыхэрэп. Гъэзетым итыштхэр зээзгъэфэрэ IoфшIэкло купми ылъэкI къыгъанэрэп.

«Адыгэ макъэмрэ» ащ Ioфыгъэхэмрэ ягугу зытшыгъэкI, зэкъюу республицимэ къашыдэкIырэ гъэзетхэу «Адыгэ псальэр» (КъБР), «Черкес хэкур» (КъЦР), «Адыгэ макъэр» (AP) зэгуршиохэу, алэ зэкIэдзагъэу зэрээдэлажъэхэрэр къёлгъэн фае. Ильэс 34-рэ хъугъэу мэзиц къес кызэдэдгэкIырэ тедээгъухэм тихэку, лъэпкъым ишыIэкI-псэукI, ыбзэ, итарихь, икултурэ яхыгъе Ioфыгъохэр къашэтээтих. «ТызэкIомтэ — тилэш!», «ТиблэкIыгъэ зы, талэкI къэтири зы орэхъу!» зыфиохэрэм тарыгъузаээз, тээ зэкIэдзагъэу тызэдэлажъэ, лъэпкъым фэшIшIэштэ Ioф дэгъубэ тапэкI Тхъэм кындузгэхъу!

Ильэси 100 фэдиз хъугъэу Къэбэртэ-Бэлькъарым кыщыдэкIырэ, мы аужыре ильэс 30-м «Адыгэ псальэр» цIэу зил гъэзетийн лутхэр лъэпкъ гъэзетхэм яльэгъохэш хуугъе «Адыгэ макъэм» ипащэхэм, Ioфыгъэхэм, гъэзетеджхэм тышууфэхъоху шууигъэхъэхэм ахэхь зэлптынэу, хъярыр къышшобэкIу шууцишIэнэу, шууинагъохэм гупсэфыгъо арлынэу! Тизэпхыныгъэ нахь орэпыйт!

Къош гъэзетэу «Адыгэ псальэм» Ioфыгъэхэр.

Гъэзетэу «Адыгэ макъэм» щылажъэхэрэу лъитэногъэ зыфэтшыхэрэр!

ШууимэфэкIышхокI — «Адыгэ макъэм» ыгъэлэ-пэрэ лъэшIэгъу мэфэкIымкэ тышууфэгушо!

Ильэси 100-р — гъэзетым кыкIуу гъогуонэ индэд! А ильсхэм къаклоцI гъэзетым ренэу ынаI зытрыгъэтэгъэр Урысыеи, Адыгэ Республикоми ащишпсэурэ лъэпкъхэм якультурэ бай къеухуумэгъэнэ, дунаим тет адыгэхэм ящиIэкI-псэукI икъюу къэгъэлэгъогъэнэхэр ары.

Охтэ зэфэшхъафхэм тедзэгъум зэхъокыныгъэхэр фэхъуээ кырыкIуу. Ау зызымхъохъуу къэнагъэр къэралыгъоми, обществами къашыхъуу Ioфыгъохэм гъэзетым ренэу ынаI зэрэтигъэтэштыгъэр, гъэзетеджхэм лъитэногъэ зэрафишиштыгъэр, лъэпкъхэм яшэн-хабзэхэм якъеухуумэн къочIэшо зэрэхильхэштыгъэр ары.

Іэпэсэснэгъэшхо зыхэлэж журналистхэр зыщылажъэрэ тедзэгъукI шууигъэзет ыцIе Iугъэ. Гъэзетеджхэм оссихо кынзэрэшьуфашырэр шууифэшьош шылпкъеу ѿшт. Адыгэ лъэпкъым итарихь икъеухуумэнэ обще-ствэм ылашхъэ кынцорэ Ioфыгъохэр шылпкъагъэ

хэльэу къэгъэлэгъогъэнхэмрэ ары гъэзетир ишыIпкъу зууж итэй. Ioфым ащ фэдэ eklopIaklo зэрэфышуу-иэм уасэу къышууфашырэм нахь зыкырэгъээти.

«Адыгэ макъэм» ия 100-рэ ильэс гъэзетым Ioфыгъэхэм, гъэзетеджхэм, штатым хэмийт авторхэм, печатым иветеранхэм ямэфэкIу ѿшт.

«Черкес хэкумрэ» «Адыгэ макъэмрэ» лъэшIэгъу зээбдэжэтууныгъэрэ зэдэлажъэнэгъэ пытээрэ зэдэлтий. Тизэпхыныгъэ тапэкI нахь орэпийт! Шууигъэзет щылажъэрэ журналистхэм ятвортческ гъэхъягъэхэм тарэгушо. Аш фэдэ теклонигъэхэр Тхъэм нахьыбэ шууфеш!

TioфшIэгъу лъапIэхэр, псауныгъэ пытэ шууцишIэнэу, шуукIуачэ къыкIимычынэу, творческ гуахьом шууцишIимыкIэнэу, шуукIэлэмыгь миуцакуунэу, шууиIнатэкI шуултыкIотэнэу, шууинагъохэм, шууиIошIапI мамырныгъэрэ зэгуршиохъе арлынэу тышууфэлъало.

Къош гъэзетэу «Черкес хэкум» Ioфыгъэхэр.

Лъэпкъ гъэзетым тирэгушо

«Адыгэ макъэм» гъогу шIагьо,

гъогу бай кынзэринэкIыгь.

ЛъэшIэгъу псаум ипшъэриль шхъаIэ фэшьыпкъэу ар кырэкIо — лъэпкъым итарихь, иныдэльфыбзэ, икултурэ яхъумакIу.

«Адыгэ макъэм» щылажъагъэхэм, мы мафэхэм редакцием Ioф щызышIэхэрэм язакIо непэ зимэфэкIы, зэрэадыгэ лъэпкъэу ар зэдьрямэфэкI. Мыры лъэпкъым ыцIе лъагэу зыIэтигъэ, адыгэр языгъэшIэгъэ титхаклохэм янахьыбэм, шэнгъэлэжхэм ащишыбэм егъэжыпI афэхъуугъэр, лъапсэ зыщашигъэр. IэкIыбым щыIе тильэпкъэгъухэм, хы ШууцIе Iушъом щыпсэурэ шапсыгъэхэм, ткьюо республиком зэпхыныгъэшIухэр адырилэх. Узэргуушон, уасэ зыфэшIын IoфшIэнэшо ащ мафэ къес шIэш.

Сэ тильэпкъ гъэзет ренэу сицогогъу, кысэтхыкIы, Пенсионхэмкэ фондым и Кыутамэ иотделениеу АдыгэкIаал дэтым сирипашэ зэхъуми ащ Ioф щызышIэштыгъэхэрэ кIэзгъатхэштыгъэх. Гъэзетым игъэхъагъэхэм, зэхъокыныгъэ фэхъуухэрэм сигу-пэу салъэпльэ, ар зыгъэхэзьырхэрэм, дэлжэхъэрэм зэкIеми рэзэнгъэ гущыIэхэр апэзгъохы сшоицгу. Непэ республикем хэхъоныгъеу ышыхэрэм, цыф кынзэрэхъохэм ящиIэкI-псэукI, ныдэльфыбзэм епхыгъэ гумэкIыгъо къеуцухэрэм — лъэнхкъо постэуми лъэпкъ гъэзетир альээсэ, ар лъэхъаным игъундж.

Лъэпкъым иныдэльфыбзэкI кынзэрэхъирэ гъэзет закью туIэм адыгэм ымакъе лъэшIэгъу хуугъэу егъэу, ащ ыцIе къе-гъашьыпкъэхъэ. Редакцием ильэс пчагъэм щылажъагъэ, ар зыгъэдэхэгъэ, зыгъэптигъэ жуналист нахьыжхэу непэ мышIумытыжхэм, мы мафэхэм ахэм яофишIэн мы-псынкI лъызыгъэкIуатхэу, aklyachi, яшIэнгыгI лъэпкъ гъэзетым фэзьыгъэлажъэхэрэм сафэлъало псауныгъэ пытэ яIэнэу, ялъэпкъ шуулэгъуу мыкIосэнэу, пъэхъэгъэшIухэр ашызэ джыри ильэсэбэрэ тигупсэ республикэ, адыгэ лъэпкъым афэлажъэнхэх.

МЫГУ Адам.
AP-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутат, законодательствэмкэ, законностымкэ, чыпIэ зыгъэорышIэжынымкэ комитетым ипащэ игуадз.

«АДЫГЭ МАКЪ» ГЭЗЕТ КЬОДЫЕП

«Адыгэ макъэр» гэзет кьодыеп. Ар сидигуи адыгэу тыйдэ щылэми ягугъэ пльаплэу, лъэпкым зыгу фэузэу, аш хэхъоныгъэ езыгъашынэ зышлоигъохэр кызэоллэрэ чыплэу щитыгъ. Ары зыкаслорэр «Адыгэ макъэр» гэзет кьодыеп, ар цыфхэр зылызыщэхэрэ куач.

Ильэс 40-кэ узеклэбэжкмэ, щылэ мазэм гэзетым сыйкылухъягъа. А лъэхъаным зы бзыльфыгъ тхэу лутыгъэр — Къатмэс Фатим. Хульфыгъэ хэктагъэхэй зиофшэн хэшъыкъишко фызилэхэм юф щашшэштгъ. Журналистиэм ыльзэнкъокэ гэсэнгъэ ямылагъами, щылэнгъэм «иеджаплэ» зыккугъэхэр, заом хэлжэяа хэхэр ахэм ахтыгъэх. А лъэхъаным Андырхье Джантэмэр редактор шхъяэлгъ. Аш амал илэу бзыльфыгъэ ыштэштгъэ. «Бзыльфыгъэр унагъо ихъэмэ, сабый къылпыфэшт, тэрээзү юфшэнэм пылъын ыльэкиштэпэлэ, ау, ау укыштагъ» кысэсэйуагъэхэри къахэгъэх. Редакторым ылоштгъэр зэрэтерэзэр сэ сшхъэкли, сэ кысклэлтыкъогъэ бзыльфыгъабхэм-кли къэльгъуагъ.

Гэзетым тегъэпсихъягъа, журналистиэмкэ сэнхэхат илэу а лъэхъаними щылагъэп, кылкэлтыкъогъэ охтэ къыхэми кылухъягъэп. Арышь, апэрэ ильэсхэр къинигъэх. Ау щылэнгъэр зэрэпшэштээрэм, уас зилэу аш къыхэбгъэштэхээрэм елтыгъэу журналист сэнхэхатыр гэпсигъэу, етиланэ псыхъягъа мэхъу.

«Цыфым щылэнгъэр иеджаплэ» аломэ, «Адыгэ макъэр» еджэплэ гэшшэхонуу щит. Юфшалпэм сыйлохъем тхаклоу, цыф ышэу юштынэ Хазэрэт сепхыгъэу щитыгъ. Ыдэжж цыфыбэ къычахъяштгъигъ.

Ахэр зэкэри лъэпкым къыхэгъигъэ цыф пэрытхэу, джы «Элита» зыфалхэрэм ашыщыгъэх. Зэкэри зыгорэм ыгъэгумэгъигъигъ. Ежж Хазэрэт зыни ымыгъэгумэгъирэм фэдагъ, сэмэркъеушко хэльтигъ, чэфылагъ. Тхылтыбэмэ яджштгъигъ, ахэм ашыщхэм къатегущыгъэштгъигъ. Зыгорэхэмкэ кысэсупчыгъигъ. Зэгорэм «яростный враг» зыфилорэр сидэуштэу къэуагъэмэ нахь тэрээ?» зөлм «пый шыхъахъ» зысэлом, «чылэм щамыгъуугъем ар егъашэми ёшшэштгъигъ. Йашынэ Хазэрэт ынж культурэмкэ ыкчи гэсэнгъэмкэ отдельм илшэштэх Дыхыу Хыисэ, Нэхэе Руслан, Бээж Нурбий, Лэххусэжж Хаджэрэйтбий. Ахэр зэкэри шуклэ сыйг къинагъэх.

Ильэс 40-м къыкъоц редакторыбэмэ юф адесшлэгъ, ахэм зэкэми шхъафэу ягугъу къепшынэу атефэ. Ау щымыгъэхэмкэ бэрэ сыйг къэкли Мэрэтикъо Рэмэзан. Партийнэ юфшэнэир ильэсбэрэ ашшээрэ органхэм ашихыгъэу ар редакторэу гэзетым къагъэгъигъ. Пхъашштгъигъ, мэкэе ютгъэклэ илофшэгъхэм адэгүштэу зэхэпхыштгъигъ. Мафэ горэм къычахъи, «Гощнагъу, Сихъу Сэфэрбий, нэмыххэрэ зээлжээхэрэхэй, зэфещэх, зэуягъэхэй. Илашэри лъэпкыбэрэ, ныдэлтфыбэрэ ары. Джыры плоныш, Телеграм нэклюбъу илэ хуульгъаш, лъэпкым къыфихышт шур гүнэнч. Тиусэко-тхэклошхохэм а еджаплэр зэракуугъэми сыйгъуаз. Арышь, тигъэээт ымакъэ хэхэсүмрэ хэкумрэ амакъэхэр зэлтигъэхэсчэу, лъэпкыр опсэуфе дэпсэунэу фэсэло. Щылэжжэрэ лъэпкынсэхэри зэуаплэхэрэм къамыгъэуукытэхъэу, къащигуугъирэм пагъохын зэрагтюйтэхъэу, зыхахырэм хэмыхыомэ, хэмыхкэу, яласунгъэ къыкимычэу, ябынхэм адатхэхэу, зыфенсэухэрэ лъэпкым гултытэ къафиштэу, гултытэм гухахъо хагуатай, лъэпкымкэ джыри бэрэ, бэрэ къытфенсэунхэу сафэльяло.

МЭШФЭШУ Нэджээт,
Дунэе Адыгэ Хасэм и Хэсашхъэ хэт.

«Дунаир щэлэфэ орэпсэу!»

«Адыгэ макъэр» ильэси 100 зэрэхуурэмкэ къытфенсэухэрэм ашыщ бээ зэгъашэн Гупчэу «Активим» ипащэу Едыдж Мэмэт.

— «Адыгэ макъэр» зыснэйасэр бэшлагъэ. Джыри хэкум къэсүмгъэзэжжызэ, заулэрэ сыйкыфэтхэнэу хуульгъа. Хэкум къызызгъэзэжжыгъэ къыщегжэжжызэу гэзетыр къисетхыкы: тиунагын къехъэ, силошшэгъуухэми алэклэхъэ. Лъэпкъ тээзетыр лъэшэу сэгъэлвэлэ, ныбджэгъуухээ дысил. Республиком щихъурэ-щышшээрэм уныдэлтфыбзэклэ узеджэклэ, пкынэ-лынэм нахь къыльээсэ. Джы «Адыгэ макъэр» ыныбжэх ильэси 100 зэрэхуурэм мэхъанжо ил. Аш фэдиз уахтэм зэпымыу адыгабзэклэ къызээрэдэклээрэ бгъэлэпленэу щит. Сыда пломэ бэр аш еухумэ. Дунаир щэлэфэ лъэпкъ гэзетыр щэрэл, адыгабзэр орэпсэу, тиреспублике орэпсэу!

АДЫГЭМ ҮМАКЪЭУ КЬЭРЭН

АР-м иобщественнэ зэхэхъэу «Адыгэ Хасэм» ихэсштхъэрэ имхаматэу Лы-мышэкъо Рэмэзан:

«Лъэпкъ гэзетэу «Адыгэ макъэр» ильэси 100 зэрэхуурэм пае тыфэгушо!

Лъэхъанхэр зэхъокъых, уахтэрэ maklo, плэужхэм зызэблахъу, щылэклэ-псэукъирэ ылпеклэ лъэклюат, технология зэфэшхъафхэр къежжэх. Ау «Адыгэ макъэр» лэшшэгъу хуульгъэу лъэпкым ымакъэу къэнэжжы. Адыгэ хэкум тильэпкъ гэзет илэгъу. Хэку гээлээлээ тиэ зэрэхуурэм къыкъоц ымакъэу тиныхдэлтфыбзэклэ къыдэклээрэ гэзетэри къыхаутынэурагъэжжигъ.

Адыгэ Республиком

икъэралыгъо гээлээлээ иильэси 100 гээреклэ игъэктотыгъэу дгъэмэфэ-кыгъ. Джы мыгъэ «Адыгэ макъэм» иильэси 100 хэтгээнэфыкы. Республике гээлээлээ тиэ зышихуугъэм тэфэу Адыгэ Хасэр зэхажэжжыгъ. Аш щуублагъэу хасэмрэ гэзетым-ре зэлхынгъэ зэхъум къинэу зыхэтгъэхэр къысфээзэйтэгэе медсестрам «укуйтхэтыгъэм фэдэу къэпхыгъ, икэ-рыкэу синэгу къэлжжыгъ» къызэрэ-силожыгъэр, шэнэгъэлэж бзыльфыгъэ

къырыкъуагъэми, гэзетым ар дего-шы, дээты.

Адыгэ лъэпкым фэлжээхээ шэ-ныгъэлэж цэрилохэр, тхэклишхохэр, общественнэ ыкчи хэбээ юфшэхэр аш къычлэгъигъэх. Ылэклээ тутыгъэ нахыжжхэм шэн-хэбэшшухэу рагъэ-жжагъэхэр непэ юф щылэнгъэхэрэм лягъэлжжэхэр, ахэм хашыгъэ гьогум тетхэу гэзетыр ашы, щылхуур къа-лжжы. Тэ аш тырэгушо!

Лъэпкъ гэзетэу «Адыгэ макъэр» джыри лэшшэгъу пчъагъэхэм ахы-рыкыныш, лъэпкым ымакъэу щытэйнэу тиныхдэлтфыбзэклэ. Псаунгыгъэ пытэ ялэнэу, хъярыр къябэхынэу, яун-гъохэм гушуагъэрэ бэрэчтэрэ арлынэу, ялофшэн гухахъо хагъотенэу гэзетым щылажжэхэрэм тафэльяло».

Сигуапэу седжэ

Тинидэлтфыбзэклэ къыдэклээрэ гэзетэу «Адыгэ макъэм» сигуапэу седжэ. Гээлэгъоноу аш бэ къихъэрэ, къэбарэ республикэм щылхуухэрэм тащегжэгъуазэ. Апэрэ зэхэсхырэ гүшүэхэр салэ къифэу къыхэкли. Сицээлэнгъэ гээгээ къэлэгэгъэдже сэнэхватым еспхыгъэу ильэс пчъагъэрэ къоджэ гурьт еджаплэм юф щуублагъигъ. Джы унэм сис нахь мышэми, еджэныр зыщыгъэгъуупшэрэл. Адыгабзэклэ къыдэклээрэ гэзетым зы номер хэсүмийнэу седжэ.

«Адыгэ макъэр» къызыдэклээрэ ильэси 100 зэрэхуурэмкэ мыш щылажжэхэрэм сигу къызээлтэй тиныхдэлтфыбзэклэ. Псаунгыгъэ пытэ ялэнэу, хъярыр къябэхынэу, яун-гъохэм гушуагъэрэ бэрэчтэрэ арлынэу, ялофшэн гухахъо хагъотенэу гэзетым щылажжэхэрэм тафэльяло».

ХҮЭПЭКИС ИСМАХИЙ.
Адэмий.

ТИНЫДЭЛТФЫБЗЭ

ТЩИГЬЭГЬУПШЭРЭП

Синибжжыкъэгъум къыщегжэжжыгъэу «Адыгэ макъэм» сыйфэштэг, тхэнээр сикласэ щытти, сэри юф щысшэнэу сыйфэштэг, стхыгъэхэр пчъагъэрэ къихъэу хуульгъэ, нахыжжээ тутыгъэхэр эдэгэу къэсэшшэхжы. Уинидалтфыбзээ пчымыгъу-шэнэхэрэм гэзетым мэхъэнэ ин ил, зэхэпхырэм фэдэп, о пшъхъэклэ узеджэклэ, ар гум нахь къенэжжы. Уахтэ симынэу, сиеджэн тээклэ зэпүүгъэми, гэзет зэтэлхэм саклэрэтихъэ, сиеджэн тээклэ.

Тинидэлтфыбзээ къэзэхъумэрэ гэзетыр лэшшэгъу псаунгыгъэхэр. Ашкэ сийг къызэдэлтэу сийшүүфэгушо, гухахъо хэжжуугъуатээ шууиофшэн жуугъэцэлэнэу сийшүүфэлъяло.

ШАУУКЬО Налбай.
Пшыжжхъэблэ мэштэйм иимам.

горэм «Гощнагъо къытэмыфэрэр птихыщтэп» зэриогъагъэр, Бахъуко Ерэджжэхэрэм къызэрэсилогъагъэр, тичиылээ имызакъо, зэрэдунае щызэлшэлшээрэ цыфим «Гощнагъу, сфатхыгъэри, сфауагъэри бэ, ау сиунагъо ехыллэгъэу сферуагъэри зэкэми акылу къесэшшы» зэриогъагъэр ренэу сийг къекшых.

Птхыэрэ зэкэри дэгъун ыльэкъыщтэп, ау о юфим иеплэлкээ фыуилэн фае, птхыгъэр нэмийк тхыгъэхэм аткыын фае. Етиланэ зыгорэм гээсэпхэхэдээ ренэу укыгъеджжэнэу щитэп, зыгорэ бгээсэжжынх уплынхын тэрээзэп.

Ылшээлкэ къызэрэштэйгъа, атхыре постэури «дэгъу» алоним уемыжэмэ нахышшу. Аш фэдэу журналистиэм бэрэ щылжжагъа, згъэныбдэгжэгъурэ бзыльфыгъэм ёшшээрэ цыфим фэгэххыгъа, къэстхыгъэм зеджэм, «къызэрэштэхэхэйгъэр» къэстхыгъэм зеджэм, «къызэрэштэхэхэйгъэр» къысилогъагъагъ.

Ауҗырэ ильэсхэм гэзетым ипэштэгээ тутыгъэ Дэрбэ Тимур сийтгэгъэхэм къарилалтэхэрэм пхашшу куачлэ къысаххальхэштгъигъ. Гэзетэу неущ къыдэлкыщтэйм изы нэклюбгъоу сийтгэгъэ зэрэтым редакторыр еджагъа компютернэ цехым къычлхажжыгъэм, е нэклюбгъор ыынгъа коридорым сийшүүкагъэм, «Гощнагъу, тхыгъэм сийгээгъа, дэгъу хуульгъа» ёшшээрэ шээрийгъэхээрэхэй. Хэрамыгъэ зыгу имыль калам къылорэр зыгу къеонхэри щылэнхэ зэрилжжэлкыщтэйм игэвчилжжээ. Тхьеагъэлжжээ.

Ильэс 100 зынагъэ гэзетым непэ щылажжэхэрэм сафэгушо ыкчи сафэльяло псаунгыгъэ ялэу дунаир мамырэу ильэсэбэрэ джыри юф ашэн альэкынэу, гэхээгъэшшухэр ашынхэй.

СИХЪУ Гощнагъу.

Сурэтхэр Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ музей щитехыгъэх.
Іепәласэхэу Боджэкъо Бэлэ, Мыгу Рузанэ, Битэ Азэ ялэпэещысэхэр гъэфедагъэх.

Адыгэ 100 Макъ

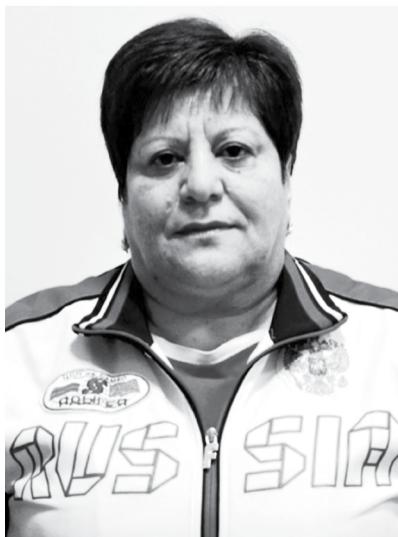
Гъэтхапэм и 8-р — бзыльфыгъэхэм я Дунэе Маф

Республикэр зэрыгушхорэ бзыльфыгъэх

**Тамара КАЛЯГИНАР
(Даунене)**

Олимпиадэм теклонигъэр къыдихыгъ, СССР-м спортымкэ изаслуженнэ мастер. Ильэс 12 ыныбжьэу Марийскэ Автоном Республикаем къики Мыеекуапэ къэклохьыгъ. Тренерэр Тыгъужь Эдуард ипащэу баскетболым апэрэ лъэбэкуюхэр щишыгъэх. Псынкэу гъехъэгъешүхэр ышынхэ ылъэкигъ, ащ къыхэкъыкэ а уахтэм СССР-м ыкли Европэм икомандэ анах лъэшхэм ащищуя «Спартак» (Ленинград) рагъэблэгъагь. Нэүжум къэралыгъом ихэшигъыгъэ команда хэфагь ыкли щитху хэлъэу иешлэгъу ильэсхэр къуагъэх. Тамарэ дунаим ыкли Европэм тъогогъу тъорытло, СССР-м тъогогууща ячемпионк, европейскэ чемпионхэм я Кубок къидихыгъ, тъогогууща Европэм и Кубок къифагъешюшарь, СССР-м щыпсэурэ лъэпкхэм я Спартакиад теклонигъэр къышидихыгъ. 1976-рэ ильэсэм Монреаль щыклогъэ Олимпиадэм дышэ медаль къышидыхыгъ.

МЭРЭТЫКЬО ЩАМСЭТ
Дзюдомкэ гъехъэгъешү зыши-

Бзыльфыгъэхэм я Дунэе мафэ къэблагъэ. Ащ өхүлэу Адыгейм испорт хэхъоныгъэ ышынхэм зиахышу хэль спортсменкэхэм, ахэм ятренерхэм ягуу къэтэшы, мэфэкыимкэ тафэгушо.

гъэтибзыльфыгъэхэм ащищ. Адыгейм избыльфыгъэхэмкэ Шамсэт ары апэу СССР-м спортымкэ имастер хуугъэр. Зэльашэрэ спортсменкэр, джырэ уахтэм тренерэр къуаджэу Коцхаблэ щыщ. Еджаплэм чэсизэ атлетикэ псынкэем нахь фэшэгъагь, зэнэкъоку зэфэшьхафхэм ахэлажэштыгъ. Ипшэшшэгъу иштуагъэхэм бэнэнэм зыфигъезагь. Апэрэ тренерэр илгээрэ Кобл Русслан. 1986-рэ ильэсэм «Урысаем спортымкэ имастер» ёифилорэр къифагъешюшарь. Килограмм 56-м нэс къэзыщчыхэрэм ябэныштыгъ. Техникэ дахэ лэклэльтигъ, ащ ишыхатэу шухьяфтын пчагъэ къиратыгъ. Дунэе зэнэкъокуухэм хагъеунэфыкырэ чыпэхэр къашидихыгъ, РСФСР-м гъогогъуитло ичемпионк. 1999-рэ ильэсэм спортым хэкъижыгъ ыкли ильэс пчагъэ хуульэу ишхъэгъусэу Мэрэтикъо Сахыд игусэу самбэмкэ спортсменхэр агъасэх.

**ОЖЬУБАНЭКЬО
Зинаида**

СССР-м спортымкэ имастер, спорт ориентированиемкэ тренер, къэлэгъадж, сабытфим ян. Зинаидэ 1990-рэ ильэсэм къалэу Воронеж къики Мыеекуапэ къэкъуагь. Сыдигуу спортыр икэсагь, ащ ишыгъэнэгъэ гъогу рипхынхэм къэхъопсыштыгъ ыкли ар къидэхуугъ. Ильэс 26-рэ ыныбжьэу Воронеж дэт къэралыгъ университетым чэхъагь ыкли ар къыухыгъ. Нэүжум къэлэгъаджэу иоф

ышлагъ. Зинаидэ иунагъо иштуагъэхэм спорт ориентированием республикэм зышишомбгүйгъ.

ЕДЫДЖ РУСИЕТ

Урысаем спортымкэ дунэе класс зиэ имастер. Спорт лъэпкъэу регбимкэ гъехъэгъешүхэр юшыгъэх. Краснодар краим зышигъасэу къыхэкъыгъ, апэрэ командэу зыхэтэгъэр «РГУТИС-Подмосковье» ёифилорэр ары. Урысаем ихэшигъыгъэ команда хэтэу 2013-рэ ильэсэм дунаим ичемпионат хэлэгъагь, мы ильэс дэдэм Казан щыклогъэ Универсиадэм ыкли Европэм язэнэкъохэм теклонигъэр къашидихыгъ. 2015-рэ ильэсэм спортым хэкъижыгъ.

КОБЛ ЗУРЕТ

Урысаем спортымкэ имастер. Шыачэ щыпсэузэ я 3-рэ классым исэу гандболым пышагъэ хуугъэ. Ильэс 13 ыныбжьэу спорт еджаплэм щешлэнэу ригъэжагь. 2014-рэ ильэсэм Суперлигэм хэт команда «Ставропольем» рагъэблэгъагь. Ильэс заулэрэ ащ икапитаныгъ. 2019-рэ ильэсэм щегъэжагъэу Адыгейм икомандэу «АГУ-Адыгифим» щешэ, пэрынтыгъэ зыыгъ спортыменкэхэм ащищ. 2022-рэ ильэсэм шынхъэлүүм шъобж къызэрэтираща-

гъэм къыхэкъеу ешлэгъухэр блигъупшыгъэх. Ау тренерхэри, командэри ащ бэкэ щегугъых.

МЕРЭМ САИДЕ

Адыгэ Республикэм дзюдомкэ избыльфыгъэ команда итренер. Спортымкэ мастер хууным икандидат. Олимпийскэ резервым испорт еджаплэм щегъасэх, 2013-рэ ильэсэм щегъэжагъэу ащ ит. Пэшэнэгъэ зыдызэрихъэрэ командэм Къыблэ федеральнэ шольырым ичемпионат дэгүү дэдэу зыкышигъэлэгъуагь ыкли финал едзыгъом хэлэжъэнхэу тишишьашхэм путевки 6 къыдахыгъ. Нэмык гъэхъагъэу Сайдэ илэр маклэп, ахэм республикэр аргэгушо.

**Зэхээшагъэр
ыкли къыдэзыгъэхъэр:**
АР-м лъэпкэ Иофхэмкэ, Икыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкэгъухэм адьырэз зэпхынгъэхэмкэ ыкли къэбар жуутгээм иамалхэмкэ и Комитет
Адрессыр:
385000
къ. Мыеекуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

**Редакциер
зыдэшыгъэр:**
385000,
къ. Мыеекуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79
Редакцием авторхэм
къалихырэр А4-къэ заджэхэрэ тхъапхэу
зипчагъэхъэ 5-м
емыхъхэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтээу, шрифтээр
12-м нахи цыклюнэу
щытэп. Мы шапхъэхэм
адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием
зэхээшагъэрэхъэхъэр.
E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхъятыгъэр:
УФ-м хэутын Иофхэмкэ, телерадиокъэтынхэмкэ ыкли зэлтыгъэхъэрэр ары. Изыкэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ Чыпэ гъэйорышил, зэраушыхъятыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

**Зыщыхаутыгъэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыеекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268**

**Зэкэмкэ
пчагъэр
4351
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 398**

Хэутын
узыгъэлтэхэнэу
шыт уахтэр
Сыхатыр
18.00
Зыщыхаутыгъэр
уахтэр
Сыхатыр 18.00

**Редактор шхъялэр
Мэшлээкъо С. А.**

**Редактор шхъялэр
игуадзэр
Тэү З. Дз.**

Пшъэдэгъыж
зыхьырэ
секретарыр

Жакэмкъо А. З.